

izmjenama i dopunama Zakona o električnoj energiji ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 61/09) a koji je donio Parlament Federacije ("Službene novine Federacije BiH", broj 83/11), JP Elektroprivreda BiH će nastaviti snabdjevati Brčko Distrikt do vremena kada to prestanu zahtijevati uslovi tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini.

- (7) U skladu sa razvojem tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini, postojeća elektroprivredna društva u Federaciji će nastaviti sa proizvodnjom električne energije za nekvalificirane kupce i snabdijevanjem nekvalificiranih kupaca, a sve u okviru vršenja obaveze javne usluge.
- (8) U okviru vršenja obaveze javne usluge postojeća elektroprivredna društva u Federaciji će obavljati djelatnost distribucije električne energije.
- (9) Ovlaštenja po osnovu državnog kapitala u postojećim elektroprivrednim društvima, i u društvima koja nastanu nakon prestrukturiranja elektroenergetskog sektora, vršit će Ministarstvo.
- (10) Ministar će, u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti pravilnik o pregledu i usklađenosti projektno dokumentacije u skladu sa članom 101. stav (1) ovog zakona.
- (11) Ministar će, u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti pravilnik o uslovima koje u pogledu kadrova, tehničke opremljenosti moraju ispunjavati privredna društva i druga pravna lica koja vrše montažu, remont, reviziju i ispitivanja elektroenergetskih postrojenja i instalacija.
- (12) Ministar će, u roku od pet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti pravilnik o utvrđivanju ispunjavanja uslova za obavljanje periodičnih pregleda, mjerenja i ispitivanja na elektroenergetskim postrojenjima, električnim uređajima, električnim instalacijama i izdavanju isprava.
- (13) Ministar će, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti pravilnik o uslovima i načinu polaganja stručnih ispita za radnike koji rade na rukovanju i održavanju elektroenergetskih postrojenja, instalacija i uređaja koja su u funkciji proizvodnje, prenosa i distribucije električne energije.

Član 117.

- (1) Danom stupanja na snagu ovog zakona, na teritoriji Federacije prestaje primjena Zakona o električnoj energiji ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/02 i 38/05).
- (2) Danom stupanja na snagu ovog zakona, na teritoriji Federacije prestaje primjena Zakona o elektroenergetskoj inspekciji ("Službene novine Federacije BiH", broj 8/02)

Član 118.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Radoje Vidović, s. r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Fehim Škaljić, s. r.

Temeljem članka IV.B.7. a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ O PROGLAŠENJU ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Proglašava se Zakon o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine koji je donio Parlament Federacije BiH na

sjednici Zastupničkog doma od 02.07.2013. godine i na sjednici Doma naroda od 25.07.2013. godine.

Broj 01-02-775-02/13
12. kolovoza 2013. godine
Sarajevo

Predsjednik
Živko Budimir, v. r.

ZAKON O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Opće odredbe

- (1) Ovim Zakonom uređuje se funkcioniranje elektroenergetskog sektora, elektroprivredne djelatnosti, razvitak tržišta električne energije, reguliranje tržišta, opći uvjeti za isporuku električne energije, planiranje i razvitak, izgradnja, rekonstruiranje i održavanje elektroenergetskih objekata, nadzor nad provođenjem zakona i druga pitanja od značaja za obavljanje elektroprivredne djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).
- (2) Prijenos električne energije, aktivnosti vezane za prijenos, međunarodna trgovina, upravljanje, vođenje elektroenergetskog sustava, balansno tržište i tržište pomoćnih usluga nisu regulirani ovim zakonom.

II. CILJEVI

Članak 2.

Ciljevi

- (1) Ovim Zakonom kao pravnim okvirom se stvaraju uvjeti za razvitak tržišta električne energije.
- (2) Uzimajući u obzir odredbu stavka (1) ovog članka, ciljevi ovog Zakona su:
  - 1) osiguranje kontinuirane, sigurne i kvalitetne opskrbe kupaca električnom energijom;
  - 2) poticaj razvitka u oblasti elektroenergetike i diversifikacija izvora električne energije;
  - 3) poticaj za domaća i strana ulaganja;
  - 4) uključivanje u međunarodno tržište električne energije, putem jedinstvenog tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini;
  - 5) ekonomično i racionalno korištenje električne energije;
  - 6) energetska učinkovitost;
  - 7) uvođenje konkurencije, transparentnosti i sprječavanje neželjenih efekata monopola;
  - 8) zaštita okoliša sukladno propisima i domaćim i međunarodnim standardima;
  - 9) zaštita interesa korisnika sustava i
  - 10) korištenje obnovljivih izvora energije.

III. DEFINICIJE I POJMOVI

Članak 3.

Definicije

Izrazi uporabljeni u ovom zakonu imaju slijedeća značenja:

- 1) "Direktni vod" označava dalekovod koji povezuje izolirano mjesto proizvodnje sa izoliranim kupcem ili dalekovod koji povezuje proizvođača električne energije i dobavljača električne energije radi direktne opskrbe njihovih vlastitih objekata, podružnica i kvalificiranih kupaca.
- 2) "Distribucija" znači razvođenje električne energije putem srednjenaponske i niskonaponske distribucijske mreže sa ciljem isporuke kupcima, ali ne uključuje opskrbu.

- 3) "Distribuirana proizvodnja" znači proizvodnju električne energije u objektima za proizvodnju električne energije priključenim na distribucijski sustav.
- 4) "Dozvola za rad (licencija)" znači ovlaštenje mjerodavnog organa za obavljanje određene elektroprivredne djelatnosti.
- 5) "Elektroenergetski subjekt" znači pravna osoba koja je osnovana sukladno Zakonu o gospodarskim društvima i obavlja najmanje jednu od sljedećih djelatnosti: proizvodnja, prijenos, distribucija, opskrba ili trgovina električne energije.
- 6) "Energetska dozvola" znači upravni akt koji izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) investitoru u postupku prikupljanja potrebnih dozvola za izgradnju proizvodnog elektroenergetskog objekta.
- 7) "Energetska učinkovitost/upravljanje potražnjom" znači cjelovit ili integralni pristup, sa ciljem utjecaja na količinu i vremenski raspored potrošnje električne energije radi smanjenja potrošnje primarne energije i vršnih opterećenja, davanjem prednosti ulaganjima u mjere za energetska učinkovitost u ili druge mjere, kao što su ugovori o opskrbi sa prekidima, umjesto na ulaganja u povećanje proizvodnih kapaciteta, ukoliko prve predstavljaju najučinkovitiju i najekonomičniju mogućnost, uzimajući u obzir pozitivan utjecaj smanjenja potrošnje energije na okoliš, kao i sigurnost opskrbe i aspekt troškova distribucije koji su s tim povezani, a što uključuje i smanjenje distributivnih gubitaka.
- 8) "Fizička osoba" je ona osoba koja je registrirana sukladno Zakonu o obrtu za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u objektima instalirane snage do 150 kW.
- 9) "Horizontalno integrirano društvo" znači elektroprivredno društvo ili grupu elektroprivrednih društava koje obavlja najmanje jednu od djelatnosti proizvodnje radi prodaje, ili prijenosa ili distribucije ili opskrbe električnom energijom i neku drugu djelatnost koja nije vezana za elektroprivrednu djelatnost.
- 10) "Integrirano privredno društvo" znači vertikalno ili horizontalno integrirano elektroprivredno društvo.
- 11) "Interkonektor" znači opremu koja se koristi za povezivanje elektroenergetskih sustava.
- 12) "Javni opskrbljivač kvalificiranih kupaca"(u daljnjem tekstu: Javni opskrbljivač) znači opskrbljivača koji ima obvezu da opskrbljiva kvalificiranog kupca kada on ne odabere svog opskrbljivača na tržištu električne energije na način i pod uvjetima koje propisuje Regulatorna komisija.
- 13) "Koncesija" znači pravo obavljanja gospodarske djelatnosti korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u općoj uporabi i obavljanja djelatnosti od općeg interesa.
- 14) "Komercijalni kupac" znači kupca električne energije koji nije iz reda domaćinstava i javne rasvjete a čiji su objekti priključeni na distribucijski sustav naponske razine niže od 1 kV.
- 15) "Korisnik sustava" znači svaku pravnu osobu koja opskrbljava ili pravnu i fizičku osobu koja biva opskrbljivana putem prijenosnog ili distribucijskog sustava.
- 16) "Krajnji kupac" znači kupca koji kupuje električnu energiju za osobne potrebe.
- 17) "Kupac" znači kupca na veliko ili krajnjeg kupca električne energije.
- 18) "Kupac iz kategorije domaćinstva" znači kupca koji kupuje električnu energiju za uporabu u osobnom domaćinstvu, isključujući komercijalne ili profesionalne djelatnosti.
- 19) "Kupac koji nije domaćinstvo" znači svaku fizičku ili pravnu osobu koja kupuje električnu energiju koja nije namijenjena za uporabu u osobnom domaćinstvu, uključujući proizvođače i kupce na veliko .
- 20) "Kupac na veliko" znači pravnu ili fizičku osobu koja kupuje električnu energiju radi preprodaje unutar ili izvan sustava u kom je registriran.
- 21) "Kvalificirani kupac" znači kupca koji može slobodno kupovati električnu energiju od opskrbljivača/trgovca kojeg sam izabere.
- 22) "Kvalificirani proizvođač" znači proizvođača koji u pojedinačnom objektu za proizvodnju električne energije proizvodi električnu energiju, koristeći otpad ili obnovljive izvore energije na ekonomski primjeren način, uključujući kombinirani ciklus proizvodnje toplotne i električne energije, koji je usklađen sa zaštitom okoliša, a koji takav položaj može steći na temelju rješenja mjerodavnog organa.
- 23) "Malo poduzeće" znači svako gospodarsko društvo koje zadovoljava najmanje dva od tri navedena kriterija: da ima manje od 50 uposlenih, da ostvaruje ukupni godišnji prihod manji od 2 miliona KM i čija je vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine manja od 1 milion KM, a čiji su objekti priključeni na distribucijski sustav naponske razine niže od 1 kV.
- 24) "Nekvalificirani kupac" znači kupca za kojeg se električna energija dobavlja na regulirani način i po reguliranim cijenama (tarifama).
- 25) "Neovisni proizvođač" znači proizvođača koji ne obavlja djelatnost proizvodnje električne energije kao javnu uslugu, a koji posjeduje osobne objekte za proizvodnju električne energije radi prodaje na tržištu.
- 26) "Obveza javne usluge" znači zajamčenu razinu usluge koju će elektroprivredno društvo pružiti kupcima u općem društvenom i ekonomskom interesu radi osiguranja sigurnosti opskrbe, redovnosti, kvalitete i cijene opskrbe, kao i zaštite životne sredine, uključujući energetska učinkovitost i uporabu energije iz obnovljivih izvora.
- 27) "Obnovljivi izvori energije" znače obnovljive nefosilne izvore energije (vjetar, sunce, geotermalni izvori, valovi, plima/oseka, hidroenergija, biomasa, deponijski plin, plin iz postrojenja za preradu otpada i bioplin).
- 28) "Operator distribucijskog sustava" znači pravnu osobu koja posjeduje licenciju-dozvolu za djelatnost distribucije i mjerodavno je za pogon, upravljanje, održavanje, izgradnju i razvitak elektrodistribucijske mreže i priključivanje novih kupaca i proizvođača.
- 29) "Pomoćne usluge" znače sve usluge potrebne za funkcioniranje prijenosnog ili distribucijskog sustava.
- 30) "Povezani sustavi" znače određeni broj prijenosnih i distribucijskih sustava povezanih putem jednog ili više interkonektora.
- 31) "Priključak" znači sklop električnih vodova i uređaja srednjeg i niskog napona, uključujući i obračunsko mjesto, kojima se objekat kupca/proizvođača povezuje sa distribucijskom mrežom, isključujući

- usponske vodove koji su sastavni dio građevine, a preko kojih se povezuje mjerno mjesto kupca.
- 32) "Proizvodnja" znači proizvodnju električne energije.
  - 33) "Proizvođač" znači fizičku ili pravnu osobu koja proizvodi električnu energiju.
  - 34) "Proizvođač za osobne potrebe" znači fizičku ili pravnu osobu koja električnu energiju proizvodi za osobne potrebe.
  - 35) "Referentna cijena električne energije" znači otkupnu cijenu električne energije iz postrojenja koja koriste obnovljive izvore i kogeneraciju čija se proizvodnja ne potiče i koristi se za utvrđivanje naknada koje se plaćaju za obnovljive izvore, a utvrđuje je Regulatorna komisija.
  - 36) "Rezervni opskrbljivač" znači opskrbljivača koji ima obvezu da kvalificiranog kupca opskrbljava električnom energijom u slučajevima kada odabrani opskrbljivač prestane da vrši opskrbu kvalificiranog kupca električnom energijom.
  - 37) "Opskrba" znači prodaju električne energije kupcima, uključujući preprodaju električne energije.
  - 38) "Sigurnost" znači sigurnost opskrbe, elektroenergetsku sigurnost i tehničku sigurnost.
  - 39) "Opskrbljivač" znači svaku pravnu osobu koja posjeduje dozvolu za obavljanje djelatnosti opskrbe kupaca električnom energijom, izdatu od strane mjerodavnog regulatornog tijela.
  - 40) "Trgovac" znači svaku pravnu osobu koja se bavi trgovinom električne energije i koji posjeduje dozvolu izdatu od strane mjerodavnog regulatornog tijela.
  - 41) "Trgovina" znači kupovinu i prodaju električne energije, isključujući prodaju krajnjem kupcu.
  - 42) "Univerzalna usluga" znači dio javne usluge kojom se jamči priključak i opskrba po razumnim, jednostavno i lako uporedivim i transparentnim cijenama kupcima iz kategorije domaćinstava, malim poduzećima i komercijalnim kupcima kako je dalje definirano u članku 13. ovog zakona.
  - 43) "Vertikalno integrirano društvo" znači elektroprivredno društvo ili grupu elektroprivrednih društava u kojima ista osoba ili više istih osoba imaju pravo da izravno ili neizravno upravljaju društvom, gdje društvo ili grupa društava obavlja najmanje jednu od djelatnosti prijenosa ili distribucije i najmanje jednu od djelatnosti proizvodnje ili opskrbe električnom energijom.

IV. ELEKTROENERGETSKA STRATEGIJA, POLITIKA I PLAN RAZVITKA

Članak 4.

Elektroenergetska strategija

- (1) Ministarstvo izrađuje, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) predlaže a Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlament Federacije) donosi Energetsku strategiju Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Energetska strategija Federacije).
- (2) Sastavni dio Energetske strategije Federacije je Elektroenergetska strategija Federacije.
- (3) Elektroenergetska strategija Federacije sastoji se od:
  - 1) Elektroenergetske politike,
  - 2) Strateškog plana razvitka elektroenergetskog sektora (u daljnjem tekstu: Strateški plan),

- 3) Akcijskog plana koji definira strateške aktivnosti koje se trebaju implementirati (u daljnjem tekstu: Akcijski plan).
- (4) Elektroenergetska strategija Federacije donosi se za razdoblje od najmanje 20 godina.
- (5) Ministarstvo razmatra i prati realiziranje Elektroenergetske strategije Federacije i utvrđenih ciljeva i po potrebi ažurira svake tri godine, a izmjene i dopune iste vrše se po proceduri iz stavka (1) ovog članka.
- (6) Elektroenergetska politika i Strateški plan donose se za razdoblje od najmanje dvadeset (20) godina, razmatra se najmanje svake tri godine i ažurira po potrebi, a izmjene i dopune istih vrše se po proceduri iz stavka (1) ovog članka.
- (7) Elektroenergetska strategija Federacije utvrđuje razvitak elektroenergetske infrastrukture usklađeno sa Strateškim planom i Prostornim planom Federacije, istovremeno utvrđujući potrebna ulaganja u javnu infrastrukturu, kao i očekivanu razinu ulaganja domaćih i stranih ulagača u elektroenergetski sektor.
- (8) Elektroenergetska strategija Federacije priprema se u suradnji sa kantonima.

Članak 5.

Elektroenergetska politika

- (1) Vlada Federacije provodi elektroenergetsku politiku sukladno Elektroenergetskoj strategiji Federacije.
- (2) Elektroenergetskom politikom se osigurava:
  - 1) osiguranje sigurne, pouzdane i kvalitetne opskrbe električnom energijom;
  - 2) promoviranje uravnoteženosti razvitka elektroenergetskog sektora u cjelosti uzimajući u obzir promjene u potrošnji;
  - 3) povećanje korištenja dostupnih primarnih izvora energije;
  - 4) promoviranje korištenja obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti;
  - 5) osiguranje učinkovitog korištenja i proizvodnje električne energije;
  - 6) zaštita prava i interesa svih sudionika u elektroenergetskom sektoru;
  - 7) donošenje programa zaštite ugroženih kupaca;
  - 8) osiguranje zaštite okoliša (ekološke ravnoteže) pri obavljanju energetske aktivnosti;
  - 9) promoviranje investicija i osiguranje razvitka elektroenergetskog sektora i uvođenje novih tehnologija u elektroenergetskom sektoru;
  - 10) promoviranje konkurencije u elektroenergetskom sektoru prema načelima nediskriminacije i transparentnosti i promoviranja konkurencije na tržištu električne energije;
  - 11) implementiranje obveza vršenja javne i univerzalne usluge;
  - 12) implementiranje međunarodnih obveza u elektroenergetskom sektoru.

Članak 6.

Strateški plan razvitka elektroenergetskog sektora

- (1) Strateški plan obuhvata slijedeće:
  - 1) razvitak elektroenergetske infrastrukture, izgradnju novih elektroenergetskih objekata radi osiguranja sigurnosti opskrbe i zadovoljavanja potrošnje električne energije, uz uvažavanje tehnoloških i ekonomskih kriterija, a sukladno kriterijima za zaštitu životne sredine;
  - 2) razvitak i mjere za poticanje uporabe obnovljivih izvora energije i proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije;

- 3) mjere za povećanje učinkovitosti korištenja energije;
  - 4) dugoročnu projekciju elektroenergetske bilance sa definiranim dinamikom i načinom ostvarivanja i praćenja razvitka iz toč. 1) i 2) ovog članka, uključujući i ocjenu ostvarenih učinaka;
  - 5) uvođenje novih tehnologija u elektroenergetski sektor;
  - 6) mjere ekonomičnog i racionalnog korištenja električne energije;
  - 7) mjere podrške institucijama za energiju u Federaciji i
  - 8) okvirna financijska sredstva za realiziranje Strateškog plana.
- (2) Strateški plan iz stavka (1) ovog članka mora biti usklađen sa Prostornim planom Federacije i prostornim planovima kantona.

Članak 7.

Akcijski plan

- (1) Radi ostvarivanja ciljeva utvrđenih Elektroenergetskom politikom i Strateškim planom, donosi se Akcijski plan na razdoblje od deset godina.
- (2) Akcijski plan iz stavka (1) ovog članka sadrži:
  - 1) način, dinamiku i mjere za ostvarenje Strateškog plana;
  - 2) dinamiku i rokove izgradnje i rekonstruiranja elektroenergetskih objekata;
  - 3) podatke o subjektima odgovornim za realiziranje planiranih programa i projekata;
  - 4) podatke o visini potrebnih financijskih sredstava, izvorima financiranja, uključujući i procjenu razine ulaganja domaćih i stranih investitora u elektroenergetski sektor i
  - 5) druge elemente značajne za sprovođenje Strateškog plana.
- (3) Za nadzor nad provođenjem Strateškog plana i Akcijskog plana mjerodavno je Ministarstvo.
- (4) Ministarstvo izrađuje i dostavlja Vladi Federacije godišnje Izvješće o realiziranju Strateškog plana i Akcijskog plana.
- (5) Izvješće iz stavka (4) ovog članka sadrži:
  - 1) rezultate ostvarene u prethodnoj godini u odnosu na postavljene ciljeve;
  - 2) ocjenu utjecaja ostvarenih rezultata implementacije;
  - 3) prijedlog mjera za povećanje učinkovitosti implementacije i
  - 4) ocjenu potrebe dorade Strateškog plana i Akcijskog plana.

Članak 8.

Usklađivanje planova

- (1) Dugoročni i kratkoročni planovi proizvođača, operatora distribucije, opskrbljivača, Regulatorne komisije za energiju u Federaciji, kao i drugih subjekata u elektroenergetskom sektoru trebaju biti usklađeni sa Elektroenergetskom strategijom Federacije.
- (2) Jedinice lokalne i kantonalne uprave su obvezne da harmoniziraju svoja postojeća, odnosno nova planska dokumenta sa Elektroenergetskom strategijom Federacije.

Članak 9.

Bilanca energetske potreba

- (1) Vlada Federacije, na prijedlog Ministarstva, donosi dugoročne, trogodišnje i godišnje bilance energetske potreba Federacije koji će: predvidjeti potrošnju energije, izvore (tipove) energije i mjere koje će se primjenjivati da bi se zadovoljila potrošnja energije i energenata u naznačenom razdoblju.
- (2) Bilanca energetske potreba Federacije čini jedan od polaznih dokumenata koji se koriste u pripremi izrade Energetske strategije Federacije.

- (3) Ministarstvo donosi Pravilnik o bilanci energetske potreba kojim se propisuju sadržaj i način dostave podataka koje su tijela i institucije federalne vlasti, kantonalna tijela i institucije, jedinice lokalne samouprave i energetske subjekti dužni dostaviti Ministarstvu radi utvrđivanja prijedloga bilance energetske potreba.
- (4) Pravilnikom iz stavka (3) ovog članka će se definirati obveze jedinica lokalne samouprave i energetske subjekata za dostavljanje potrebnih podataka kantonalnim ministarstvima mjerodavnim za izradu bilance energetske potreba kantona.

Članak 10.

Elektroenergetska bilanca

- (1) Dugoročna elektroenergetska bilanca se donosi za razdoblje od deset godina uz konstantno godišnje ažuriranje.
- (2) Godišnja elektroenergetska bilanca se donosi najkasnije do 31. listopada tekuće godine za iduću godinu. Godišnja elektroenergetska bilanca obvezno sadrži:
  - 1) plan potreba po pojedinim vrstama primarne energije i energenata;
  - 2) plan osiguranja pojedinih vrsta primarne energije i energenata;
  - 3) način na koji se osiguravaju potrebe opskrbe pojedinim vrstama energenata uključujući primarnu (obnovljivi i neobnovljivi izvori energije) i finalnu energiju;
  - 4) godišnji plan, odnosno mjesečne planove proizvodnje električne energije;
  - 5) godišnji plan, odnosno mjesečne planove potrošnje električne energije;
  - 6) bilancu snaga na mreži prijenosa, uključujući i planove rezervi;
  - 7) plan nabave električne energije od industrijskih elektrana i neovisnih proizvođača;
  - 8) plan isporuke i nabave električne energije na temelju ugovora o kupoprodaji, uključujući plan uvoza-izvoza električne energije;
  - 9) plan gubitaka električne energije;
  - 10) plan zaliha energije u akumulacijama hidroelektrana;
  - 11) plan nabavi i potreba za ugljenom i tečnim gorivima;
  - 12) plan remonta, revitaliziranja i rekonstruiranja proizvodnih kapaciteta;
  - 13) godišnja razina rezervnih kapaciteta (margina rezerve) elektroenergetskih postrojenja i objekata;
  - 14) potrebne razine radnih rezervi svake godine i zahtjeve vezane za energetske učinkovitost za svaku godinu.

Članak 11.

Privremene smjernice elektroenergetske politike

- (1) Do donošenja elektroenergetske politike Ministarstvo priprema, Vlada Federacije donosi, a Parlament Federacije daje suglasnost na privremene smjernice elektroenergetske politike za sve sudionike u elektroenergetskom sektoru uključujući i Regulatornu komisiju za energiju.
- (2) Postupak izmjena i dopuna privremenih smjernica za sudionike u elektroenergetskom sektoru i Regulatornu komisiju za energiju provodi se prema stavku (1) ovog članka.

V. ELEKTROPRIVREDNE DJELATNOSTI

Članak 12.

Elektroprivredne djelatnosti

- (1) Elektroprivrednim djelatnostima, koje su predmet ovog zakona, smatraju se:
  - 1) proizvodnja električne energije;
  - 2) distribuiranje električne energije;
  - 3) opskrba električnom energijom i

- 4) trgovina električnom energijom.
- (2) Elektroprivredne djelatnosti iz stavka (1) ovog članka obavljaju elektroenergetski subjekti osnovani sukladno Zakonu o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br.23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 7/09 i 63/10) i registrirani za obavljanje barem jedne od navedenih djelatnosti iz stavka (1) ovog članka, uz uvjet da dobiju dozvolu za obavljanje djelatnosti od Regulatorne komisije.
- (3) Iznimno od odredaba iz stavka (2) ovog članka, proizvodnjom električne energije, na način i pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom, mogu se baviti i fizičke osobe koje su osnovane sukladno Zakonu o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine Federacije BiH" broj 35/09) i koja tu djelatnost obavljaju u statusu obrtnika, u objektima instalirane snage do 150 kW, uz uvjet da dobiju dozvolu za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije utvrđenu ovim zakonom i uz obvezu upisa u registar poreznih obveznika sukladno Zakonu o porezu na dohodak ("Službene novine Federacije BiH", br. 10/08, 9/10 i 44/11).
- (4) Proizvodnja električne energije za osobne potrebe ne smatra se elektroprivrednom djelatnošću.

Članak 13.

Javna usluga

- (1) Elektroenergetskom subjektu, u općem ekonomskom i društvenom interesu može se nametnuti obveza javne usluge koja će osigurati sigurnost opskrbe, redovnost, kvalitetu i cijenu opskrbe, kao i zaštitu životne sredine, uključujući energetska učinkovitost, uporabu energije iz obnovljivih izvora i zaštitu okoliša, a sve sukladno važećim propisima Federacije i međunarodnim ugovorima koje je zaključila Bosna i Hercegovina.
- (2) Obveza vršenja javne usluge utvrđuje se u dozvoli za rad koju izdaje Regulatorna komisija.
- (3) Obveze javne usluge su jasno definirane, transparentne, nediskriminirajuće i provjerljive i biće objavljene.
- (4) Svim domaćim i stranim elektroenergetskim subjektima jamči se ravnopravnost pristupa domaćim kupcima pod istim uvjetima i sukladno ovom Zakonu.
- (5) Vlada Federacije donosi program za zaštitu ugroženih kupaca, kojim će se definirati aktivnosti koje se odnose na zaštitu ugroženih kupaca od isključenja električne energije kao i zaštitu kupaca u udaljenim područjima.
- (6) Program zaštite ugroženih kupaca iz stavka (5) ovog članka čini sastavni dio Elektroenergetske politike, a do donošenja iste, sastavni dio Privremenih smjernica elektroenergetske politike.
- (7) Kao dio obveze javne usluge, elektroenergetski subjekti kojima je ta obveza nametnuta sukladno stavku (1) ovog članka, dužni su pružati univerzalnu uslugu opskrbe električnom energijom svim krajnjim kupcima iz kategorije domaćinstava, malim poduzećima i komercijalnim kupcima, na području njihovog djelovanja, sukladno Elektroenergetskoj politici Federacije.
- (8) Kupci iz stavka (7) ovog članka imaju pravo da budu opskrbljivani električnom energijom određene kvalitete po razumnim, lako i jasno uporedivim i transparentnim cijenama.
- (9) Kvalificirani kupci koji su na tržištu i kvalificirani kupci koji nisu odabrali opskrbljivača na slobodnom tržištu imaju pravo opskrbe od strane javnog opskrbljivača sukladno odredbama ovog zakona i pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom kojeg, u roku do šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona,

propisuje Regulatorna komisija, a koji, pored ostalog, obvezno sadrži:

- 1) dinamiku ukidanja tarifnih stavova za pojedine kategorije kupaca do potpunog otvaranja tržišta,
- 2) način opskrbe kvalificiranih kupaca, uspostavu javnog opskrbljivača, njegova prava i obveze,
- 3) prava i obveze kvalificiranih kupaca,
- 4) postupak i uvjete promjene opskrbljivača,
- 5) usluge rezervnog opskrbljivača, uvjete pod kojima kvalificirani kupac može koristiti usluge rezervnog opskrbljivača, kriterij za njegov odabir, kao i način formiranja cijena električne energije rezervnog opskrbljivača, te vrijeme trajanja usluge rezervnog opskrbljivača,
- 6) metodologiju za utvrđivanje cijena usluge opskrbe od javnog opskrbljivača.

Članak 14.

Razdvajanje djelatnosti

- (1) Elektroenergetski subjekt koji obavlja dvije ili više elektroprivrednih djelatnosti, ili uz elektroprivrednu djelatnost obavlja i drugu djelatnost, dužan je te djelatnosti obavljati funkcionalno razdvojeno.
- (2) Funkcionalno razdvajanje iz stavka (1) ovog članka uključuje:
- 1) razdvajanje računa u internom računovodstvu vertikalno integriranog društva na način da:
    1. odvojeno vodi poslovne knjige i računovodstvo za elektroprivredne djelatnosti proizvodnje, distribucije, opskrbe i trgovine električnom energijom,
    2. odvojeno vodi poslovne knjige i računovodstvo za druge neelektroprivredne djelatnosti koje obavlja,
    3. sačini i objavi odvojena finansijska izvješća (bilancu stanja, bilancu uspjeha, izvješće o novčanim tijekovima) i druga izvješća za svaku elektroprivrednu djelatnost i neelektroprivrednu djelatnost odvojeno, a sukladno propisima kojim se uređuje računovodstvo i revizija.
  - 2) Razdvajanje poslovnog upravljanja s ciljem:
    1. osiguranja odvojenog poslovnog upravljanja različitim elektroprivrednim djelatnostima kojim se osigurava razdvojeno i neovisno ostvarivanje međusobnih komercijalnih interesa,
    2. obezbjeđenja uvjeta da osobe koje su u upravljačkoj strukturi u jednoj elektroprivrednoj djelatnosti ne mogu biti članovi u upravljačkoj strukturi vertikalno integriranog društva,
    3. osiguranje uvjeta da osobe zaposlene u jednoj elektroprivrednoj djelatnosti ne mogu obavljati poslove u drugoj elektroprivrednoj djelatnosti.

VI. TRŽIŠTE ELEKTRIČNE ENERGIJE

Članak 15.

Tržište električne energije

- (1) Sukladno odredbama Ugovora o uspostavi Energetske zajednice Jugoistočne Europe, aktima Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljem tekstu: DERK), aktima Regulatorne komisije i ovim zakonom su utvrđene temeljne smjernice funkcioniranja, razvitka i nadzora tržišta električne energije.
- (2) Razvitak tržišta električne energije, provodit će se sukladno Elektroenergetskoj politici, reformi energetskega sektora, ovom zakonu, provedbenim propisima donesenim na temelju zakona i aktima DERK-a i Regulatorne komisije.

Članak 16.

- (1) Elektroprivredne djelatnosti utvrđene ovim zakonom obavljat će se sukladno pravilima kojima se uređuju odnosi na tržištu električne energije ili kao pružanje javne usluge.
- (2) Elektroprivredne djelatnosti proizvodnje električne energije radi prodaje na tržištu i opskrba električnom energijom kvalificiranih kupaca obavljaju se prema pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi u kojima elektroprivredni subjekti slobodno dogovaraju količinu, cijenu i uvjete isporuke električne energije, zaključenjem kratkoročnih i dugoročnih ugovora ili izravnim sudjelovanjem na organiziranom tržištu.
- (3) Elektroprivredne djelatnosti proizvodnje električne energije za nekvalificirane (tarifne) kupce i za kvalificirane kupce koji se opskrbljuju od javnog opskrbljivača sukladno članku 13. stavak (9) ovog zakona, distribucija električne energije, kao i opskrba električnom energijom nekvalificiranih (tarifnih) kupaca i kvalificiranih kupaca koji se opskrbljuju od javnog opskrbljivača sukladno članku 13. stavak (9), obavljaju se u okviru vršenja obveze javne usluge.

VII. REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGIJU

Članak 17.

Regulatorna komisija

- (1) Radi ostvarivanja ciljeva iz članka 2. ovog zakona i reguliranja tržišta električne energije u Federaciji, utemeljena je Regulatorna komisija za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine, koja ovim zakonom mijenja ime u Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Regulatorna komisija).
- (2) Regulatorna komisija ima tri člana (predsjednika i dva člana Regulatorne komisije).

Članak 18.

Pravni status Regulatorne komisije

- (1) Regulatorna komisija je specijalizirana, samostalna, neovisna i neprofitna organizacija u Federaciji.
- (2) Regulatorna komisija ima svojstvo pravne osobe.

Članak 19.

Naziv i sjedište Regulatorne komisije

- (1) Naziv Regulatorne komisije je: Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (2) Sjedište Regulatorne komisije je u Mostaru.

Članak 20.

Pečat Regulatorne komisije

Regulatorna komisija ima pečat koji se izrađuje, rabi i čuva sukladno Zakonu o pečatu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/94, 21/96 i 46/07).

Članak 21.

Mjerodavnost Regulatorne komisije

- (1) Regulatorna komisija ima slijedeće mjerodavnosti:
  - 1) nadzor i reguliranje odnosa između proizvodnje, distribucije, opskrbe i kupaca električne energije, uključujući i trgovce električnom energijom, sukladno ovom zakonu i provedbenim aktima Regulatorne komisije;
  - 2) nadzor tržišta električne energije;
  - 3) donošenje metodologije i kriterija za utvrđivanje tarifnih stavova za nekvalificirane kupce, provođenje usvojene metodologije i vršenje nadzora nad primjenom tarifnih stavova za nekvalificirane kupce, kao i donošenje metodologije i kriterija za utvrđivanje cijena usluge javnog opskrbljivača, vremena trajanja usluge javnog opskrbljivača i vršenje nadzora nad primjenom cijene usluge javnog opskrbljivača;

- 4) donošenje metodologije i utvrđivanje tarifnih stavova, rokova i uvjeta za korištenje distribucijskih sustava. Tarifni stavovi treba da omogućе neophodna ulaganja u distribucijsku mrežu, koja se treba izvesti na način kojim će se osigurati održivost i razvitak mreže;
- 5) utvrđivanje tarifnih stavova za nekvalificirane kupce;
- 6) utvrđivanje cijena usluge javnog opskrbljivača do potpunog otvaranja tržišta električne energije ili davanje suglasnosti na cijene usluge javnog opskrbljivača nakon potpunog otvaranja tržišta električne energije;
- 7) donošenje metodologije za utvrđivanje naknade, rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu;
- 8) davanje suglasnosti na iznos naknada za priključak na distribucijsku mrežu;
- 9) izdavanje, obnova, prijenos ili oduzimanje dozvola za proizvodnju, distribuciju, opskrbu, trgovinu električne energije i operatora za obnovljive izvore energije i kogeneracije;
- 10) izdavanje prethodne suglasnosti za izgradnju direktnih dalekovoda sukladno provedbenom aktu;
- 11) donošenje Općih uvjeta za isporuku električne energije (u daljnjem tekstu: Opći uvjeti) i Mrežnih pravila distribucije;
- 12) donošenje metodologije o načinu utvrđivanja jamčenih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja koja koriste obnovljive izvore i kogeneraciju;
- 13) utvrđivanje referentne cijene električne energije za postrojenja koja koriste obnovljive izvore i kogeneraciju;
- 14) donošenje metodologije za utvrđivanje troška ugljena koji se koristi za proizvodnju električne energije do potpune deregulacije proizvodnje;
- 15) utvrđivanje troška ugljena za termoelektrane sukladno propisanoj metodologiji za utvrđivanje cijene ugljena koji se koristi za proizvodnju električne energije do potpune deregulacije proizvodnje;
- 16) propisuje proceduru i kriterije za odabir Rezervnog opskrbljivača, uključujući i vrijeme trajanja usluge Rezervnog opskrbljivača, te vrši nadzor nad primjenom cijene usluge Rezervnog opskrbljivača;
- 17) pokretanje postupka za izdavanje prekršajnih naloga sukladno kaznenim odredbama zakona;
- 18) donošenje metodologije za utvrđivanje količina i cijene za obračun električne energije na temelju neovlaštenje potrošnje;
- 19) provedba arbitraže kako je utvrđeno u čl. 39. i 40.
- (2) Regulatorna komisija osigurava nediskriminiranje, učinkovitu konkurenciju i učinkovito funkcioniranje tržišta električne energije, obračunavajući posebnu pozornost na:
  - 1) kvalitetu opskrbe električnom energijom koja se odnosi na kvalitetu usluga, a posebno na:
    1. vrijeme potrebno Operatorima distribucijskih sustava za obavljanje priključenja i popravki;
    2. neprekidnost napajanja;
    3. kvalitetu električne energije;
  - 2) razdvajanje računa i upravljanja, radi izbjegavanja unakrsnih subvencioniranja između djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe;
  - 3) objavljivanje odgovarajućih informacija Operatora distribucijskog sustava koje se odnose na pristup distribucijskoj mreži i korištenje distribucijske mreže;
  - 4) čuvanje povjerljivosti komercijalno-poslovnih informacija koje koriste Operatori distribucijskog sustava;

- 5) uvjete, pravila i tarife za priključenje novih proizvođača električne energije koji jamče objektivnost, transparentnost i ravnopravnost, posebno uzimajući u obzir troškove i koristi različitih tehnologija koje koriste obnovljive izvore energije, od distribuirane proizvodnje i kogeneracije i
  - 6) ispunjavanje obveza Operatora distribucijskog sustava utvrđenih ovim zakonom i podzakonskim aktima.
- (3) Pored mjerodavnosti iz st. (1) i (2) ovog članka, Regulatorna komisija će obavljati i poslove propisane joj drugim zakonima i propisima iz oblasti energije.
  - (4) Regulatorna komisija će poslove iz svoje mjerodavnosti iz st. (1), (2) i (3) ovog članka obavljati sukladno Elektroenergetskoj strategiji i Elektroenergetskoj politici Federacije, kao i privremenim smjernicama iz članka 11. ovog zakona.

Članak 22.

Obveze Regulatorne komisije

- (1) U izvršavanju svojih ovlasti i obavljanju svojih funkcija prema ovom zakonu Regulatorna komisija je obvezna da:
  - 1) sukladno međunarodnim normama i standardima Europske unije, Elektroenergetskoj politici, reformi energetskega sektora, provedbenim propisima i aktima DERK-a osigura postepeno uvođenje, reguliranje i razvitak tržišta električne energije, kao i da osigura transparentne i ravnopravne odnose između svih sudionika na tržištu;
  - 2) štiti prava sudionika u energetskega sektoru (kupce, operatore distribucijskog sustava, proizvođače, opskrbljivače i trgovce);
  - 3) stvara uvjete za učinkovit, pouzdan i ekonomičan sustav proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom;
  - 4) stvara uvjete za konkurentnost u proizvodnji i opskrbi električnom energijom;
  - 5) stvara uvjete za učinkovitost, ekonomičnost i sigurnost pri korištenju električne energije;
  - 6) stvara odgovarajuće uvjete za održivost i razvitak elektroenergetskog sustava (proizvodnje i distribucije);
  - 7) regulira kvalitetu usluga na svim razinama, kao i tarife i naknade koje se plaćaju za regulirane usluge u distribuciji, imajući u vidu interese i potrebe svih korisnika za opskrbu električnom energijom;
  - 8) nadgleda učinkovitost mehanizama i procesa radi osiguranja ravnoteže između potražnje i ponude električne energije;
  - 9) potiče sudionike u elektroenergetskom sektoru na aktivnosti vezane za sigurnost ljudi i zaštitu okoliša;
  - 10) prati i nadgleda izvršavanje odredbi i uvjeta iz izdatih dozvola i
  - 11) donosi provedbene propise za ostvarivanje propisanih mjerodavnosti.

Članak 23.

Izvrješćivanje i suradnja Regulatorne komisije

- (1) Regulatorna komisija o svom radu podnosi izvješće Parlamentu Federacije najmanje jednom godišnje.
- (2) U svom radu Regulatorna komisija surađuje sa DERK-om, Neovisnim operatorom sustava za Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: NOS BiH) i jedinstvenom kompanijom za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini, Elektro-prijenosom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Elektroprijenos BiH).

- (3) U izvršavanju svojih mjerodavnosti i obveza, Regulatorna komisija surađuje sa svim subjektima u elektroenergetskom sektoru Federacije.

Članak 24.

Imenovanje članova Regulatorne komisije

- (1) Članovi Regulatorne komisije biraju se u postupku provedenom po javnom natječaju, koji se objavljuje u najmanje dva dnevna lista i "Službenim novinama Federacije BiH".
- (2) Na temelju ovlaštenja Vlade Federacije, Ministarstvo raspisuje javni natječaj iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Rang listu kandidata za članove Regulatorne komisije utvrđuje povjerenstvo za rangiranje kandidata (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).
- (4) Povjerenstvo iz stavka (3) ovog članka imenuje Vlada Federacije.
- (5) Rješenje o imenovanju Povjerenstva objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".
- (6) Vlada Federacije, u roku od 30 dana od dana prijema prijedloga rang liste od strane Povjerenstva, utvrđuje prijedlog za imenovanje članova Regulatorne komisije i isti, uz prethodno pribavljenu suglasnost predsjednika i dopredsjednika Federacije, dostavlja Parlamentu Federacije.
- (7) Parlament Federacije, na temelju prijedloga iz stavka (6) ovog članka, imenuje članove Regulatorne komisije.
- (8) Pri imenovanju članova Regulatorne komisije mora se osigurati ravnopravna zastupljenost konstitutivnih naroda u Federaciji.

Članak 25.

Rukovođenje Regulatornom komisijom

- (1) Radom Regulatorne komisije rukovodi predsjednik.
- (2) Predsjednik Regulatorne komisije može ovlastiti drugog člana Regulatorne komisije da privremeno obnaša neke ili sve dužnosti predsjednika.
- (3) Funkcija predsjednika Regulatorne komisije je izmjenjiva i traje godinu dana.
- (4) Regulatorna komisija imenuje tajnika Regulatorne komisije.

Članak 26.

Posebni uvjeti koje moraju ispunjavati članovi Regulatorne komisije

- (1) Pored općih uvjeta predsjednik i članovi Regulatorne komisije moraju ispunjavati, između ostalih, i sljedeće posebne uvjete za imenovanje:
  - 1) Visoka stručna sprema iz oblasti inženjerstva, ekonomije ili prava sa odgovarajućim višegodišnjim profesionalnim iskustvom u energetskega sektoru;
  - 2) Prethodno iskustvo i znanja o pitanjima vezanim za energetskega djelatnosti, posebice o pitanjima tehnologije, ekonomije, prava ili zaštite okoliša;
  - 3) Sposobnost kreativnog doprinosa u reformi energetskega sektora;
  - 4) Dokazani uspješni rezultati rada tijekom radnog iskustva;
  - 5) Komunikacijske i organizacijske sposobnosti;
  - 6) Sposobnost upravljanja financijskim i ljudskim resursima i naklonjenost timskom radu i
  - 7) Znanje engleskog jezika ili nekog drugog svjetskog jezika.
- (2) Predsjednik i članovi Regulatorne komisije moraju biti državljani Bosne i Hercegovine sa stalnim prebivalištem u Federaciji.

Članak 27.

Mandat člana Regulatorne komisije

- (1) Mandat člana Regulatorne komisije traje pet godina.

- (2) Ista osoba može biti najviše dva puta imenovano u sastav Regulatorne komisije.

Članak 28.

Okolnosti zbog kojih se ne može obnašati funkcija člana Regulatorne komisije

- (1) Članovi Regulatorne komisije ne mogu:
- 1) biti međusobno u braku ili srodstvu u prvoj liniji, u pobožnoj liniji do trećeg stupnja zaključno, kao i po tazbini do drugog stupnja zaključno;
  - 2) biti osobe kažnjavane za kaznena djela ili pravomoćno osuđene za kazneno djelo zbog zlouporabe službene dužnosti, korupcije, prijevare ili drugo kazneno djelo koje ih čini nepodobnim za obnašanje dužnosti u Regulatornoj komisiji;
  - 3) biti članovi organa zakonodavne, izvršne ili sudske vlasti i nadzornog ili upravnog odbora bilo kojeg gospodarskog društva;
  - 4) obavljati djelatnosti ili provoditi aktivnosti koje su u suprotnosti sa načelima transparentnosti i nediskriminacije na tržištu električne energije u Federaciji;
  - 5) imati osobni, obiteljski ili finansijski interes u elektroenergetskom sektoru;
  - 6) biti pripadnici bilo koje političke stranke, niti se aktivno uključivati u političke aktivnosti,
  - 7) biti vlasnici gospodarskog društva/obrtu ili obavljati bilo kakvu privrednu djelatnost u bilo kojem svojstvu.
- (2) Okolnosti iz stavka (1) točke 2) ovog članka dokumentiraju se odgovarajućom potvrdom mjerodavnih sudskih organa, a okolnosti iz toč. 3), 5) i 6) izjavom izdatom pod materijalnom i kaznenom odgovornošću.

Članak 29.

Prestanak funkcija člana Regulatorne komisije

- (1) Funkcija člana Regulatorne komisije prestaje:
- 1) ako je član Regulatorne komisije neopravdano odsutan sa više od tri uzastopne sjednice Regulatorne komisije;
  - 2) kada Parlament Federacije usvoji pisanu ostavku na članstvo u Regulatornoj komisiji, danom njenog usvajanja i
  - 3) kada član Regulatorne komisije bude razriješen dužnosti zbog okolnosti iz stavka (2) ovog članka i članka 35. ovog zakona.
- (2) Ako je neki član Regulatorne komisije postao djelomično ili potpuno poslovno nesposoban, ili se ispunio jedan od uvjeta koji ograničavaju imenovanje za člana Regulatorne komisije iz članka 28. ovog zakona, ako tijekom mandata bude osuđen za učinjeno kazneno djelo ili optužen za kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti, ili ako ne obnaša dužnost člana Regulatorne komisije sukladno zakonu i drugim propisima koji reguliraju ovu oblast, Vlada Federacije predlaže Parlamentu Federacije razrješenje takvog člana sa funkcije po žurnom postupku.
- (3) Sa prestankom funkcije člana Regulatorne komisije, kao posljedicom okolnosti iz članka 35. ovog zakona ili smrti člana Regulatorne komisije, imenuje se druga osoba koja mora ispunjavati uvjete propisane ovim zakonom i drugim propisima, a svaka osoba koja bude tako imenovano ostat će na toj funkciji do isteka mandata prethodnika.
- (4) Za slučaj okolnosti iz stavka (1) točka 1) i stavka (2) ovog članka, tajnik Regulatorne komisije i najmanje jedan od članova Regulatorne komisije dužni su bez odlaganja obavijestiti Vladu Federacije o nastalim okolnostima radi postupanja sukladno stavku (2) ovog članka.

Članak 30.

Pokretanje postupka izbora i imenovanja člana Regulatorne komisije

- (1) Ministarstvo, u roku od šest mjeseci prije isteka mandata člana Regulatorne komisije, a na temelju obavijesti Regulatorne komisije, pokreće postupak izbora i imenovanja.
- (2) Do imenovanja druge osobe, u cilju onemogućavanja blokade rada Regulatorne komisije, Vlada Federacije je obvezna u roku od deset dana, od dana isteka mandata jednog od članova Regulatorne komisije, imenovati kao vršitelja dužnosti člana Regulatorne komisije kojemu je istekao mandat, dok Parlament Federacije ne imenuje novog člana.
- (3) U slučaju prestanka mandata člana Regulatorne komisije zbog jednog od navedenih razloga iz članka 29. ovog zakona, u cilju onemogućavanja blokade rada Regulatorne komisije, Vlada Federacije je obvezna u roku od deset dana, od dana prestanka mandata tog člana Regulatorne komisije, imenovati vršitelja dužnosti člana Regulatorne komisije iz reda uposlenika Regulatorne komisije, koji je najkvalificiraniji za obnašanje te funkcije i pripadnik je istog konstitutivnog naroda kojem je pripadao član Regulatorne komisije kojem je prestao mandat, dok Parlament Federacije ne imenuje novog člana.
- (4) U slučaju imenovanja iz st. (2) i (3) ovog članka, Vlada Federacije o istom obavještava Parlament Federacije po žurnom postupku.

Članak 31.

Financiranje i proračun Regulatorne komisije

- (1) Regulatorna komisija se financira iz prihoda od regulatornih i jednokratnih naknada koje će naplaćivati od imatelja dozvola koji se bave djelatnošću iz članka 12. ovog zakona i prihoda od naknada za dozvole koje izdaje, uključujući i naknade troškova na temelju arbitraže.
- (2) Naknade iz stavka (1) ovog članka će biti određene tako da pokrivaju troškove Regulatorne komisije.
- (3) Višak prihoda od regulatornih i jednokratnih naknada iz stavka (1) ovog članka kao i drugih naknada ostvarenih od poslova iz mjerodavnosti Regulatorne komisije, u odnosu na finansijski plan Regulatorne komisije, prenosi se u prihod za narednu godinu.
- (4) Proračun Regulatorne komisije usvaja Parlament Federacije prije početka proračunske godine, na prijedlog Regulatorne komisije.
- (5) Proračun Regulatorne komisije objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Članak 32.

Rad Regulatorne Komisije

- (1) Sjednice Regulatorne komisije su javne, osim kada se radi o povjerljivim informacijama i poslovnim tajnama, sukladno aktima Regulatorne komisije.
- (2) Regulatorna komisija odluke donosi većinom glasova.
- (3) Sve odluke iz mjerodavnosti Regulatorne komisije su u pisanom obliku i sadrže osnove za donošenje odluka.
- (4) Odluke Regulatorne komisije iz stavka (3) ovog člana se objavljuju u "Službenim novinama Federacije BiH".
- (5) Dokumentacija Regulatorne komisije, zabilješke svih rasprava i zapisnici se čuvaju sukladno aktima Regulatorne komisije.
- (6) Dokumentacija i zabilješke iz stavka (5) ovog članka su na raspolaganju javnosti, osim povjerljivih informacija i poslovnih tajni, koje su određene kao takve sukladno aktima Regulatorne komisije.

Članak 33.

Ponašanje člana Regulatorne komisije po etičkom kodeksu

- (1) Član Regulatorne komisije, sukladno ovom Zakonu, aktima Regulatorne komisije i etičkom kodeksu, ne smije sudjelovati u glasovanju o pitanjima za koja ima neki izravni ili neizravni interes.

Članak 34.

Obavijest člana Regulatorne komisije o sukobu interesa

Ukoliko u bilo kojoj fazi tijekom rada Regulatorne komisije dođe do sukoba interesa nekog od članova Regulatorne komisije, taj član je obavezan odmah i u potpunosti otkriti prirodu takvog interesa i napustiti sjednicu kako bi omogućio ostalim članovima Regulatorne komisije da raspravljaju o tom sukobu i odrede da li je time član spriječen da sudjeluje i odlučuje na tom sastanku zbog sukoba interesa.

Članak 35.

Sankcije zbog nepoštivanja etičkog kodeksa

- (1) Svakom članu Regulatorne komisije koji postupi suprotno etičkom kodeksu i odredbama čl. 33. i 34. ovog zakona prestaje mandat u Regulatornoj komisiji.

Članak 36.

Statut Regulatorne komisije

- (1) Regulatorna komisija donosi Statut kojim se uređuje upravljanje i organizacija Regulatorne komisije.
- (2) Parlament Federacije daje suglasnost na Statut Regulatorne komisije.
- (3) Statut Regulatorne komisije objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Članak 37.

Pojedinačna akta Regulatorne komisije

- (1) Pojedinačni akti koje u okviru svoje mjerodavnosti donosi Regulatorna komisija su konačni.
- (2) Protiv pojedinačnih akata Regulatorne komisije stranka može pokrenuti upravni spor kod mjerodavnog suda.
- (3) Upravni spor se pokreće podnošenjem tužbe kod mjerodavnog suda.
- (4) Tužba za pokretanje upravnog spora ne odlaže izvršenje pojedinačnog akta protiv koga je pokrenut upravni spor, ukoliko mjerodavni sud drugačije ne odluči.

VIII. OBVEZA DOSTAVLJANJA PODATAKA REGULATORNOJ KOMISIJI I RJEŠAVANJE SPOROVA

Članak 38.

Dostavljanje podataka i informacija Regulatornoj komisiji

- (1) Regulatorna komisija može zahtijevati od svih imatelja licencija da osiguraju dokumentaciju, podatke i informacije koji su joj potrebni za obavljanje poslova iz njene mjerodavnosti.
- (2) Imatelj dozvole, na zahtjev Regulatorne komisije, dužan je dokumentirati vjerodostojnost podataka i informacija iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Imatelj dozvole je dužan dostavljati dokumentaciju, podatke i informacije iz stavka (1) ovog članka u traženom roku, te surađivati sa Regulatornom komisijom.
- (4) Informacije imatelja dozvola Regulatorna komisija je dužna koristiti samo u svrhu obavljanja poslova u okviru zakonom utvrđene mjerodavnosti.
- (5) Imatelj dozvole i Regulatorna komisija koji, u obavljanju svojih dužnosti, dođu do podataka za koje se može utemeljeno pretpostaviti da su povjerljivog karaktera, obvezni su čuvati povjerljivost takvih podataka.

Članak 39.

Arbitraža Regulatorne komisije u sporovima

- (1) Ako se zainteresirane strane posebno dogovore i obostrano zatraže, Regulatorna komisija arbitrira u sporovima između imatelja dozvola ili imatelja dozvole i kupca u vezi sa:
  - 1) pravom na opskrbu električnom energijom;
  - 2) obvezom opskrbe električnom energijom;
  - 3) tarifama po kojima se vrši opskrba električnom energijom;
  - 4) kašnjenjima ili odbijanjem opskrbe električnom energijom i
  - 5) kvalitetom opskrbe električnom energijom i pružanjem usluga s tim u vezi.

Članak 40.

Arbitražna pravila i rješavanje žalbi

- (1) Regulatorna komisija donosi pravila i procedure za provođenje arbitraže iz članka 39. ovog zakona, kao i za rješavanje žalbi korisnika elektroenergetskog sustava u odnosu na imatelje dozvola iz okvira mjerodavnosti Regulatorne komisije.
- (2) Regulatornoj komisiji pripada pravo na naknadu troškova na temelju arbitraže.

IX. PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Članak 41.

Prava i obveze proizvođača električne energije

- (1) Elektroenergetski subjekt, odnosno, fizička osoba koja obavlja djelatnost proizvodnje električne energije ima pravo:
  - 1) u svojim proizvodnim objektima koristiti izvore energije koje smatra najpovoljnijim, proizvodeći potrebnu energiju poštujući tehničke karakteristike i uvjete zaštite okoliša koji su utvrđeni u dozvoli i određeni propisima;
  - 2) ugovarati isporuke i prodaju električne energije pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom i drugim propisima;
  - 3) pristupa prijenosnoj mreži pod uvjetima propisanim Mrežnim kodeksom prijenosnog sustava, odnosno
  - 4) pristupa distribucijskim mrežama pod uvjetima koji su utvrđeni Mrežnim pravilima distribucijskog sustava i drugim propisima.
- (2) Elektroenergetski subjekt, odnosno, fizička osoba koja obavlja djelatnost proizvodnje električne energije ima obveze:
  - 1) poštovati uvjete iz dozvole za obavljanje elektroprivredne djelatnosti;
  - 2) posjedovati mjerne uređaje kojima se omogućuje mjerenje energije i snage koja se predaje, odnosno preuzima iz mreže;
  - 3) pridržavati se pravila djelovanja tržišta koja su propisana za tržište električnom energijom i
  - 4) zadovoljavati i poštovati propisane tehničke, pogonske uvjete, uvjete iz vodne dozvole, kao i uvjete zaštite okoliša.
- (3) Objekti za proizvodnju električne energije moraju zadovoljavati utvrđene kriterije zaštite okoliša i osigurati trajnu kontrolu utjecaja na okoliš.

Članak 42.

Stjecanje statusa kvalificiranog proizvođača

- (1) Elektroenergetski subjekt, odnosno, fizička osoba koja u pojedinačnom proizvodnom objektu proizvodi električnu energiju koristeći otpad ili obnovljive izvore energije ili se bavi kombiniranom proizvodnjom toplote i električne energije, na ekonomski primjeren način sukladno mjerama

zaštite okoliša, može steći status kvalificiranog proizvođača.

- (2) Status kvalificiranog proizvođača iz stava (1) ovog članka stječe se na temelju rješenja Regulatorne komisije i uvjeta koje posebnim pravilnikom propisuje Regulatorna komisija, sukladno Elektroenergetskoj strategiji.

Članak 43.

Proizvodnja iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije

- (1) Proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije je od interesa za Federaciju.
- (2) Pitanja iz oblasti proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije koja nisu regulirana ovim zakonom, regulirana su drugim zakonskim aktima koji reguliraju korištenje obnovljivih izvora i kogeneracije.

X. DISTRIBUCIJA ELEKTRIČNE ENERGIJE I PRISTUP DISTRIBUCIJSKOJ MREŽI

Članak 44.

Distribucijski sustav

- (1) Distribucijski sustav čine elektroenergetski objekti (postrojenja i vodovi) niskog i srednjeg napona putem kojih se vrši distribucija električne energije.
- (2) Distribucijski sustav mora biti dostupan svim korisnicima na objektivan, transparentan i nediskriminirajući način.

Članak 45.

Operator distribucijskog sustava

- (1) Za pogon, upravljanje, održavanje, izgradnju i razvitak distribucijskog sustava odgovoran je elektroenergetski subjekt koji posjeduje dozvolu-licenciju za obavljanje djelatnosti distribucije (u daljnjem tekstu: Operator distribucijskog sustava).
- (2) Operator distribucijskog sustava je dužan, na temelju zahtjeva korisnika distribucijskog sustava, omogućiti razvođenje električne energije kroz svoju mrežu kao i distribuciju električne energije na svom području pružanja usluga, uključujući i upravljanje distribucijskim sustavom, a sve sukladno tehničkim mogućnostima distribucijskog sustava.
- (3) Operator distribucijskog sustava je pravna osoba koja obavlja djelatnost distribucije neovisno od ostalih elektroenergetskih djelatnosti.

Članak 46.

Neovisnost Operatora distribucijskog sustava

- (1) Operator distribucijskog sustava koji je u sastavu vertikalno integranog poduzeća, funkcionira neovisno u pogledu svog pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka, od drugih djelatnosti koje se ne odnose na djelatnost distribucije.
- (2) Neovisnost Operatora distribucijskog sustava iz stavka (1) ovog članka, ne uključuje obvezu da se vlasništvo nad sredstvima distribucijskog sustava odvoji od vertikalno integranog poduzeća.
- (3) Neovisnost Operatora distribucijskog sustava iz stavka (1) ovog članka osigurava se na sljedeći način da:
  - 1) članovi uprave ne smiju sudjelovati izravno i neizravno u upravljanju u drugim elektroprivrednim djelatnostima vertikalno integranog poduzeća,
  - 2) primjenom odgovarajućih mjera osigurati neovisnost, profesionalnost i odgovornost u radu članova uprave,
  - 3) Operator distribucijskog sustava ima pravo neovisnog odlučivanja o sredstvima potrebnim za pogon, održavanje i razvitak distribucijskog sustava.
- (4) Neovisnost operatora distribucijskog sustava iz stavka (1) ovog članka ne odnosi se na pravo vertikalno integranog

društva da Operatoru distribucijskog sustava odobrava godišnji financijski plan i postavlja ili određuje granice zaduženosti. Odobreni financijski plan treba omogućiti normalno funkcioniranje distribucijskog sustava.

- (5) Vertikalno integrirano društvo nema pravo da Operatoru distribucijskog sustava daje naputke u svezi tekućeg poslovanja i odlučuje o investicijama u distribucijski sustav koje ne premašuju uvjete iz odobrenog financijskog plana.

Članak 47.

Mjerodavnost Operatora distribucijskog sustava
Operator distribucijskog sustava električne energije:

- 1) osigurava pouzdanost rada distribucijskog sustava i kvalitetu električne energije sukladno propisima koji reguliraju ovu oblast;
- 2) osigurava usklađeno djelovanje distribucijske mreže sa prijenosnom mrežom, elektranama priključenim na distribucijsku mrežu, te priključenim mrežama i postrojenjima korisnika;
- 3) daje informacije NOS BiH-u koje su mu neophodne za obavljanje funkcije propisane posebnim zakonom;
- 4) daje informacije korisnicima distribucijskog sustava koje su im potrebne radi učinkovitog pristupa mreži;
- 5) osigurava pristup distribucijskoj mreži za treće strane prema kriterijima utvrđenim u Mrežnim pravilima i
- 6) vrši izvođenje priključaka na distribucijsku mrežu.

Članak 48.

Planiranje razvitka distribucijske mreže

- (1) Operator distribucijskog sustava priprema kratkoročne i dugoročne planove razvitka i izgradnje distribucijske mreže, koji su usklađeni s prostornim, regulacijskim i urbanističkim planovima, promjenama u konzumu, vodeći računa o realnim mogućnostima realiziranja tih planova i utjecaju na tarife za korištenje distribucijske mreže.
- (2) Planovi iz stavka (1) ovog članka rade se sukladno Strateškom planu razvitka.
- (3) Operator distribucijskog sustava je obvezan jednom godišnje NOSBIH-u dostaviti izvode iz planova razvitka kao podloge za izradu i donošenje desetogodišnjeg plana prijenosnih kapaciteta i Indikativnog plana razvitka proizvodnje u Bosni i Hercegovini.
- (4) Regulatorna komisija na prijedlog Operatora distribucijskog sustava odobrava planove razvitka i izgradnje distribucijske mreže.
- (5) Operator distribucijskog sustava je obvezan dostaviti Regulatornoj komisiji kratkoročne i dugoročne (inovirane) planove razvitka i izgradnje distribucijske mreže u roku od 30 dana nakon usvajanja istih od strane mjerodavnih organa društva.

Članak 49.

Tajnost povjerljivih podataka

- (1) Operator distribucijskog sustava je obvezan osigurati tajnost povjerljivih poslovnih podataka koje dobije od drugih elektroprivrednih društava i kupaca, osim ako se posebnim propisom ne zahtijeva javno objavljivanje određenih podataka ili njihova dostava mjerodavnim državnim i federalnim tijelima.
- (2) Podaci o mogućnostima korištenja distribucijske mreže su javni i dostupni zainteresiranim osobama.

Članak 50.

Pristup distribucijskoj mreži

- (1) Operator distribucijskog sustava dužan je svim korisnicima distribucijske mreže omogućiti objektivan, transparentan i nediskriminirajući pristup distribucijskoj mreži, prema načelima reguliranog pristupa treće strane, ako za to postoje tehnički i energetska uvjeti.

- (2) Operator distribucijskog sustava je dužan da pri dispečiranju distribuirane proizvodnje dati prednost proizvodnim postrojenjima koja koriste obnovljive izvore energije, ili otpad ili kogeneracijskim postrojenjima.

Članak 51.

Odbijanje pristupa distribucijskoj mreži

- (1) Operator distribucijskog sustava može odbiti pristup mreži zbog ograničenih tehničkih ili pogonskih mogućnosti mreže.
- (2) Svaka treća strana kojoj je odbijen pristup mreži, mora biti informirana o razlozima odbijanja pristupa, koji moraju biti objektivni i nediskriminirajući, te čvrsto utemeljeni i propisno potkrijepljeni.
- (3) Treća strana kojoj je odbijen pristup mreži ili je nezadovoljna uvjetima za pristup, može podnijeti žalbu Regulatornoj komisiji.

Članak 52.

Izgradnja direktnog dalekovoda

- (1) U slučaju odbijanja pristupa distribucijskoj mreži iz članka 51. ovog zakona, može se dozvoliti izgradnja direktnog dalekovoda sa ciljem da se omogući:
- 1) svim proizvođačima električne energije i opskrbljivačima električne energije u Federaciji da opskrbljavaju svoje objekte, podružnice i kvalificirane kupce i
  - 2) svim kvalificiranim kupcima u Federaciji, odnosno njihovim opskrbljivačima, da ih opskrbljuju proizvođači električne energije i njihovi dobavljači.
- (2) Za izgradnju direktnog dalekovoda elektroenergetski subjekt kojem je odbijen pristup obavezan je pribaviti prethodnu suglasnost koju izdaje Regulatorna komisija.
- (3) Uvjeti za izgradnju, pogon, održavanje direktnih vodova uključujući i priključak na direktni dalekovod se propisuju Općim uvjetima za isporuku električne energije.

Članak 53.

Mrežna pravila distribucije

- (1) Pogon i način vođenja distribucijske mreže u elektroenergetskom sustavu uređuje se Mrežnim pravilima distribucije.
- (2) Mrežnim pravilima distribucije se posebno propisuju:
- 1) tehnički i drugi uvjeti za priključak korisnika na mrežu;
  - 2) tehnički i drugi uvjeti za siguran pogon elektroenergetskog sustava radi pouzdane opskrbe kvalitetnom električnom energijom;
  - 3) postupci pri pogonu elektroenergetskog sustava u kriznim stanjima;
  - 4) tehnički i drugi uvjeti za međusobno povezivanje i djelovanje mreža i
  - 5) kriterij za pristup mreži.
- (3) Mrežna pravila distribucije na prijedlog Operatora distribucijskog sustava donosi Regulatorna komisija.
- (4) Mrežna pravila distribucije se objavljuju u "Službenim novinama Federacije BiH".
- (5) Operatori distribucijskog sustava su obavezni da izrade i objave minimalne kriterije u pogledu ispunjenja tehničke sigurnosti za projektiranje i priključenje kupaca na distribucijsku mrežu, za opremu direktno priključenih kupaca.
- (6) Minimalni kriteriji iz stavka (5) ovog članka su objektivni, transparentni i nediskriminatorni i čine sastavni dio Mrežnih pravila iz stavka (1) ovog članka.

Članak 54.

Ograničenje distribucije električne energije

- (1) Razvođenje električne energije putem distribucijske mreže Operator distribucijskog sustava može ograničiti samo u posebnim slučajevima:
- 1) kad je to iz razloga sigurnosti elektroenergetskog sustava, pogonskih razloga ili iz razloga sigurnosti ljudi opravdano, što treba posebno i dokazati;
  - 2) kad to propisi o zaštiti okoliša zahtijevaju i
  - 3) kad se ugrožava pogon proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije, kombiniranog procesa proizvodnje toplotne i električne energije ili pogon izvora energije iz otpadnih materija.

XI. OPSKRBA I TRGOVINA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

Članak 55.

Opskrba i trgovina električnom energijom

- (1) Opskrba električnom energijom kvalificiranih i nekvalificiranih kupaca je djelatnost neovisna od djelatnosti distribucije i uključuje: kupovinu radi prodaje električne energije kupcima, uključujući preprodaju električne energije, obradu obračunskih elemenata radi isporuke električne energije, obračun potrošnje električne energije, ispostavu računa kupcima i naplatu obračunate električne energije za svako obračunsko mjesto potrošnje električne energije.
- (2) Trgovina električnom energijom je djelatnost kupovine i prodaje električne energije, isključujući prodaju krajnjem kupcu.

Članak 56.

Opskrba nekvalificiranih kupaca

- (1) U sklopu vršenja obveze javne usluge opskrbljivači pružaju usluge opskrbe električnom energijom nekvalificiranih /tarifnih/ kupaca, na regulirani način i po reguliranim tarifnim stavovima, na temelju dozvole Regulatorne komisije za obavljanje djelatnosti opskrbe električnom energijom prvog reda.
- (2) Opskrbljivačima iz stavka (1) ovog članka, u dozvoli za rad, utvrđuje se obveza vršenja javne usluge opskrbe električnom energijom.
- (3) Za slučaj da opskrbljivač nekvalificiranih kupaca opskrbljuje i kvalificirane kupce u svojstvu javnog opskrbljivača ili opskrbljuje kvalificirane kupce sa kojima na tržišnim načelima ugovara količine i cijene električne energije i prodaje električnu energiju na tržištu, dužan je voditi o tome odvojene račune.

Članak 57.

Opskrba kvalificiranih kupaca

- (1) Opskrba kvalificiranih kupaca električnom energijom je djelatnost u kojoj kvalificirani kupac i opskrbljivač koji posjeduje dozvolu za obavljanje djelatnosti opskrbe električnom energijom, a kojeg on slobodno izabere, ugovaraju količinu, dinamiku i cijenu električne energije koja je predmet isporuke.
- (2) Opskrbljivač kvalificiranog kupca je dužan dostaviti podatke o zaključenom ugovoru iz stavka (1) ovog članka (ugovorene količine i dinamike isporuke) Operatoru distribucijskog sustava, Regulatornoj komisiji, NOSBiH-u i DERK-u, ovisno od mjesta priključka kvalificiranog kupca na elektroenergetsku mrežu.
- (3) U slučaju kada kvalificirani kupac ne iskoristi pravo da odabere svog opskrbljivača, ili kada mu opskrbljivač nije dostupan nakon otvaranja tržišta, ima pravo na opskrbu električnom energijom od strane javnog opskrbljivača sukladno članku 13. stavak (9) ovog zakona.

- (4) Kvalificirani kupac ostvaruje pravo na rezervnog opskrbljivača sukladno članku 13. stavak (9) ovog zakona u slučaju kada njegov odabrani opskrbljivač prestane vršiti opskrbu iz sljedećih razloga:
- 1) stečaja ili likvidacije opskrbljivača koji ga je do tada opskrbljivao;
  - 2) prestanka ili oduzimanja dozvole opskrbljivaču koji ga je do tada opskrbljivao; i
  - 3) da nije našao novog opskrbljivača koji će ga opskrbljivati nakon prestanka ugovora o opskrbi sa postojećim opskrbljivačem, osim ako je prestanak ugovora posljedica neizvršavanja obveza plaćanja isporučene električne energije.
- (5) Odnosi između kvalificiranog kupca i opskrbljivača iz st. (3) i (4) ovog članka uređuju se ugovorom.

XII. KVALIFICIRANI KUPAC

Članak 58.

Status kvalificiranog kupca stječe se sukladno ovom zakonu, važećim propisima koji reguliraju ovu oblast, aktima DERK-a i Regulatorne komisije koji definiraju obim, uvjete i vremenski raspored otvaranja tržišta.

Članak 59.

- (1) Kvalificirani kupac ima pravo slobodno izabrati opskrbljivača električne energije.
- (2) Svi kupci, izuzev kupaca iz kategorije domaćinstava, imaju status kvalificiranog kupca.
- (3) Kupci iz kategorije domaćinstava status kvalificiranog kupca stječu 1. siječnja 2015. godine.
- (4) Kvalificirani kupac koji se priključuje na distribucijsku mrežu je obavezan od Operatora distribucijskog sustava, posjedovati elektroenergetsku suglasnost za priključak na mrežu i zaključiti ugovore sukladno važećim zakonima i propisima.
- (5) Kvalificirani kupac koji se priključuje na prijenosnu mrežu obavezan je od Elektroprijenosa BiH ishoditi elektroenergetsku suglasnost za priključak na mrežu i zaključiti odgovarajuće ugovore sukladno važećim zakonima i propisima.
- (6) Ugovori iz stavka (4) ovog članka posebno se odnose na:
  - 1) ugovor o kupoprodaji električne energije sa opskrbljivačem,
  - 2) ugovor o korištenju mreže sa Operatorom distribucijskog sustava i
  - 3) ugovor o priključku na mrežu sa Operatorom distribucijskog sustava.
- (7) Iznimno od odredbi članka 57. stavak (1) ovog zakona, kvalificirani kupac može vršiti kupovinu električne energije izravno iz uvoza uz uvjet da posjeduje dozvolu DERK-a za međunarodnu trgovinu.

XIII. NEKVALIFICIRANI KUPAC

Članak 60.

- (1) Nekvalificirani kupci opskrbljuju se električnom energijom u okviru vršenja obveze javne usluge, na regulirani način i po reguliranim tarifnim stavovima.
- (2) Status nekvalificiranog kupca i pravo na opskrbu električnom energijom po reguliranim tarifnim stavovima, u prijelaznom razdoblju, mogu koristiti kvalificirani kupci iz pojedinih kategorija do rokova propisanih pravilnikom Regulatorne komisije.
- (3) Nekvalificirani kupac koji se priključuje na distribucijsku mrežu obavezan je posjedovati elektroenergetsku suglasnost za priključak na mrežu i zaključiti:
  - 1) ugovor o kupoprodaji električne energije sa opskrbljivačem,

- 2) ugovor o korištenju mreže sa Operatorom distribucijskog sustava i
  - 3) ugovor o priključku na mrežu sa Operatorom distribucijskog sustava.
- (4) Potrebne količine električne energije za nekvalificirane kupce osiguravaju opskrbljivači:
- 1) od kvalificiranih proizvođača;
  - 2) od proizvođača kojima je u dozvoli utvrđena obveza javne usluge;
  - 3) od neovisnih proizvođača i
  - 4) sa tržišta električne energije.

XIV. OPĆI UVJETI ZA ISPORUKU ELEKTRIČNE ENERGIJE

Članak 61.

Opći uvjeti

- (1) Općim uvjetima definiraju se energetske i tehničke uvjete, te ekonomski odnosi između proizvođača, distributera, opskrbljivača, korisnika mreže i krajnjeg kupca električne energije, uključujući i podnositelja zahtjeva za dobijanje elektroenergetske suglasnosti.
- (2) Opći uvjeti sadrže:
  - 1) definirane kriterije kvalitete i kvantiteta električne energije;
  - 2) način i uvjete izdavanja elektroenergetske suglasnosti;
  - 3) uvjete, rokove i način zaključenja ugovora o priključenju/povećanju /smanjenju priključne snage, ugovora o opskrbi električnom energijom i ugovora o korištenju distribucijske mreže;
  - 4) jasno i precizno definiran priključak i mjerno mjesto;
  - 5) kriterije o načinu priključenja novog kupca /proizvođača i mjesto priključenja kupca/proizvođača na distribucijsku mrežu;
  - 6) uvjete kada se kupcu može obustaviti isporuka ili ograničiti isporuka električne energije;
  - 7) način naplate i obračuna električne energije, uključujući i metodologiju za utvrđivanje količina i cijene za obračun električne energije na temelju neovlaštene potrošnje;
  - 8) pravo na naknadu štete nastale zbog: prekida u opskrbi električnom energijom, isporuke nekvalitetne ili ograničene isporuke električne energije;
  - 9) odredbe koje definiraju odnose sa kupcima kojima se ne smije obustaviti isporuka električne energije, uključujući i slučajeve neplaćanja potrošene električne energije, te način reguliranja međusobnih obveza u ovakvim slučajevima,
  - 10) uvjete i način mjerenja električne energije i snage i
  - 11) druge odnose između Operatora distribucijskog sustava i korisnika distribucijskog sustava, kao i druge odnose između elektroprivrednih subjekata i kupaca električne energije.

Članak 62.

Donošenje općih uvjeta

- (1) Opće uvjete za područje Federacije donosi Regulatorna komisija.
- (2) Opći uvjeti se objavljuju u "Službenim novinama Federacije BiH".

Članak 63.

Obustava opskrbe električnom energijom

- (1) Opskrba električnom energijom može biti obustavljena u slučaju:
  - 1) ako krajnji kupac koristi električnu energiju bez elektroenergetske suglasnosti ili mimo mjernih uređaja ili ako je samostalno priključio svoje unutarnje električne instalacije na mrežu i ako nije

- zaključio ugovor o opskrbi električnom energijom i ugovor o korištenju distribucijske mreže;
- 2) ako krajnji kupac onemogućava pravilno registriranje količine utrošene električne energije;
  - 3) ako objekt krajnjeg kupca ne ispunjava propisane tehničke uvjete i ugrožava živote ljudi i imovinu;
  - 4) ako objekti, druge nepokretnosti i imovina (šuma, voćnjak, stogovi sijena i sl.) krajnjeg kupca ometaju normalnu isporuku električne energije drugim kupcima;
  - 5) ako to, sukladno ugovoru, krajnji kupac zahtijeva;
  - 6) ako krajnji kupac bez odobrenja elektroenergetskog subjekta, preko svoje instalacije, omogući drugom kupcu potrošnju električne energije;
  - 7) ako krajnji kupac ne izvršava obveze plaćanja za isporučenu električnu energiju u propisanom odnosno ugovorenom roku;
  - 8) ako krajnji kupac uskrati ovlaštenim osobama pristup do mjernih uređaja odnosno do unutarnjih električnih instalacija ;
  - 9) ako krajnji kupac ne poštuje i ne provodi propisane mjere štednje i racionalne potrošnje električne energije;
  - 10) ako krajnji kupac ne izvršava obveze plaćanja za povećanu priključnu snagu u odnosu na odobrenu i
  - 11) ako krajnji kupac koristi električnu energiju protivno uvjetima iz elektroenergetске suglasnosti.
- (2) U slučajevima iz stavka (1) toč. od 4) do 11) ovog članka, mjerodavni elektroenergetski subjekt je dužan prethodno u pisanoj formi upozoriti krajnjeg kupca na nedostatke odnosno nepravilnosti zbog kojih mu se može obustaviti isporuka električne energije i odrediti rok za otklanjanje nedostataka, odnosno nepravilnosti sukladno Općim uvjetima.

Članak 64.

Nadoknada štete

- (1) Opskrbljivač ili Operator distribucijskog sustava je dužan krajnjim kupcima nadoknaditi štetu nastalu zbog prekida u isporuci i usljed isporuke nekvalitetne električne energije, koja se može pripisati u krivicu opskrbljivaču ili Operatoru distribucijskog sustava sukladno ugovoru o opskrbi, ovom Zakonu, Općim uvjetima, ugovorima o priključenju/povećanju priključne snage i ugovorima o korištenju distribucijske mreže.
- (2) Na zahtjev krajnjeg kupca opskrbljivač ili Operator distribucijskog sustava procjenjuje štetu iz stavka (1) ovog članka i predlaže krajnjem kupcu način i iznos nadoknade za učinjenu štetu.
- (3) Ako krajnji kupac nije zadovoljan procjenom iz stavka (2) ovog članka, na zahtjev Operatora distribucijskog sustava, procjenu štete vrši ovlašten i sudski vještak elektrotehničke struke, odnosno za to ovlaštena stručna institucija.
- (4) Ako krajnji kupac nije zadovoljan procjenom iz stavka (3) ovog članka ima pravo pokrenuti sudski postupak kod mjerodavnog suda.

Članak 65.

Restriktivne mjere

- (1) Ministarstvo donosi pravilnik kojim se definiraju uvjeti, kriteriji, način i postupak primjene restriktivnih mjera.
- (2) Na prijedlog Ministarstva, a na temelju utvrđenih kriterija iz stavka (1) ovog članka, Vlada Federacije uvodi i propisuje restriktivne mjere za opskrbu električnom energijom za kupce, ili uvodi posebne mjere za elektroenergetске subjekte u Federaciji u slučaju:

- 1) više sile koja ugrožava rad elektroenergetskog sustava;
  - 2) pogonskog događaja kojim je ugrožena sigurnost ljudi i pouzdanost opskrbe električnom energijom i
  - 3) neočekivanih poremećaja na međunarodnom i unutarnjem tržištu električne energije kojim je ugrožena pouzdanost opskrbe električnom energijom .
- (3) Restriktivne mjere koje se mogu propisati su:
- 1) ograničenje isporuke električne energije za sve ili pojedine kategorije kupaca;
  - 2) ograničenje uvoza ili izvoza električne energije ili propisivanje posebnih uvjeta za uvoz ili izvoz električne energije i
  - 3) propisivanje obveze vršenja javne usluge proizvodnje električne energije i opskrba električnom energijom.
- (4) Restriktivne mjere se donose posebnim aktom Vlade Federacije na određeno vremensko razdoblje i objavljuju se u "Službenim novinama Federacije BiH".

XV. ZABRANA PRIKLJUČKA NA MREŽU I NEDOZVOLJENE RADNJE

Članak 66.

Zabrana priključenja

Zabranjeno je priključenje na elektroenergetsku mrežu bez odobrenja.

Članak 67.

Uvjeti priključenja

Operator distribucijskog sustava dužan je na objektivan, transparentan i nediskriminatoran način priključiti na svoje objekte sve zainteresirane kupce/proizvođače, ako za to postoje tehnički i energetske uvjeti.

Članak 68.

Privremeno priključenje

- (1) Nije dozvoljeno priključenje na distribucijsku mrežu objekata izgrađenih bez građevinske dozvole.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, Operator distribucijskog sustava može izvršiti privremeno priključenje bespravno izgrađenih objekata na distribucijsku mrežu, uz pisanu suglasnost organa uprave mjerodavnog za izdavanje građevinske dozvole, u slijedećim slučajevima:
  - 1) ako je izgrađeni objekat na području gdje nisu doneseni planski dokumenti;
  - 2) ako je izgrađeni stambeni objekat useljen i
  - 3) ako je izgrađeni objekat u postupku legalizacije.
- (3) Privremeno priključenje iz stavka (2) ovog članka se vrši po istovjetnoj proceduri koja se provodi za stalni priključak, do ispunjenja uvjeta za stalni priključak, u roku od 12 mjeseci koji je utvrđen u pisanoj suglasnosti organa uprave mjerodavnog za izdavanje građevinske dozvole.
- (4) Rok iz stavka (3) ovog članka može se produljiti za dodatnih 12 mjeseci.
- (5) U slučaju da se u roku iz st. (3) i (4) ovog članka ne ispune uvjeti za stalni priključak objekta, na zahtjev organa uprave mjerodavnog za izdavanje građevinske dozvole, izvršit će se isključenje objekta iz stavka (2) ovog članka bez prava na nadoknadu štete.

Članak 69.

Zabrana pristupa

Zabranjen je neovlašten ulazak ili pristup elektroenergetskim objektima, postrojenjima ili električnim vodovima koji su vidno označeni znacima zabrane ulaska, pristupa ili opasnosti.

Članak 70.

Nedozvoljene radnje

- (1) Ko neovlašteno preuzima električnu energiju, kao i vrši pripreme električnih instalacija ili mjernih uređaja

korisnika kojim se onemogućava pravilno registriranje potrošnje električne energije u cilju neovlaštenog korištenja električne energije, čini kazneno djelo krađe kažnjivo po kaznenom zakonu.

- (2) Ko neovlašteno prepravlja električne uređaje, mjerne uređaje i instalacije koje nisu u mjerodavnosti korisnika čini kazneno djelo kažnjivo po kaznenom zakonu.
- (3) Ometanje ili onemogućavanje ovlaštenih osoba u okviru obavljanja elektroprivredne djelatnosti predstavlja nedozvoljenu radnju koja podliježe sankcioniranju.

Članak 71.

Nadoknada štete

- (1) Štetu koju učini nedozvoljenim radnjama iz čl. 69. i 70. ovog zakona, počinitelj je obavezan nadoknaditi sukladno zakonu i Općim uvjetima.

XVI. IZGRADNJA, KORIŠTENJE I ODRŽAVANJE ELEKTROENERGETSKIH OBJEKATA

Članak 72.

Izgradnja, korištenje i održavanje elektroenergetskih objekata

Elektroenergetski objekti, uređaji, vodovi i postrojenja elektroenergetskih subjekata, fizičkih osoba i kupaca se grade, koriste i održavaju sukladno važećim propisima, standardima i tehničkim normativima koji se odnose na tu vrstu objekata, kao i propisima kojima su utvrđeni uvjeti u pogledu zaštite životne sredine, i ne smiju ugrožavati sigurnost ljudi i imovine.

Članak 73.

Rješavanje imovinsko - pravnih odnosa

- (1) Prije početka izgradnje elektroenergetskih objekata investitor je dužan riješiti imovinsko-pravne odnose.
- (2) Na objekte čiji su imovinsko-pravni odnosi uređeni sukladno stavku (1) ovog članka, elektroenergetski subjekt nije dužan plaćati posebne naknade osim naknade za koncesiju i naknada utvrđenih drugim zakonima, a u slučaju nastanka štetnog događaja dužan je učinjenu štetu nadoknaditi.
- (3) Elektroenergetski subjekt koji obavlja svoju djelatnost kao javnu uslugu ima pravo svoje instalacije postavljati u javne površine kao i u putnom pojasu putne infrastrukture bez naknade sukladno važećim tehničkim i drugim propisima, uz obvezu pribavljanja suglasnosti od institucija mjerodavnih za upravljanje javnim površinama.

Članak 74.

Prava i dužnosti vlasnika nekretnina na kojima se grade ili su izgrađeni objekti

- (1) Vlasnici nekretnina na kojima se grade, ili su izgrađeni elektroenergetski objekti, u slučaju nastanka štete, imaju pravo na naknadu iste sukladno zakonu.
- (2) Vlasnici, zakonski korisnici i posjednici nekretnina dužni su da omogućе elektroenergetskim subjektima pristup do nekretnine i na nekretnini na kojoj se nalaze ili grade elektroenergetski objekti ili njihovi dijelovi, radi izvođenja radova na izgradnji, rekonstrukciji, održavanju, kontroli ispravnosti objekata, uređaja, postrojenja i opreme ili izvođenja drugih neophodnih radova uključujući i radove na otklanjanju kvarova, održavanju trase i zaštitnih koridora dalekovoda, te krčenju i uklanjanju drveća i drugog rastinja koje ugrožava sigurnost i rad elektroenergetskog sustava.
- (3) Ukoliko elektroenergetski subjekt iz stavka (2) ovog članka izvođenjem radova i prolazom kroz nekretninu do objekta učini štetu, dužan je istu nadoknaditi.
- (4) Elektroenergetski subjekt iz st. (2) i (3) ovog članka procjenjuje štetu iz stavka (3) ovog članka i predlaže vlasniku nekretnine iznos naknade.

- (5) Ako vlasnik nekretnine nije zadovoljan procjenom i iznosom predložene naknade iz stavka (4) ovog članka, na zahtjev elektroenergetskog subjekta, procjenu štete vrši ovlašteni sudski vještak odgovarajuće struke, odnosno za to ovlaštena stručna institucija.

- (6) Ukoliko vlasnik nekretnine nije zadovoljan procjenom iz stavka (5) ovog članka ima pravo pokrenuti sudski postupak kod mjerodavnog suda.

Članak 75.

Pravo pristupa elektroenergetskim objektima i održavanju trase

- (1) Radi održavanja ili otklanjanja kvarova na elektroenergetskim objektima izgrađenim na nekretnini koja nema izravan pristup sa javnog puta, elektroenergetski subjekti imaju pravo prolaza preko tog zemljišta sukladno st. (2) i (3) članka 74. ovog zakona.
- (2) Radi sigurnog rada i korištenja izgrađenih elektroenergetskih objekata, elektroenergetskom subjektu pripada pravo na održavanje istih, uključujući i radove na održavanju trase i zaštitnih koridora dalekovoda krčenjem ili uklanjanjem drveća i drugog rastinja bez naknade vlasniku.
- (3) Radi obavljanja aktivnosti iz stavka (2) ovog članka na zemljištu na kojem je ranije obavljena čista sječa, za krčenje i uklanjanje drveća i drugog rastinja, elektroenergetskom subjektu nije potrebno pribavljanje nove dozvole za sječu.

Članak 76.

Zabrana izvođenja radova koji ometaju obavljanje elektroprivrednih djelatnosti

- (1) Zabranjena je izgradnja objekata koji nisu u funkciji obavljanja elektroprivrednih djelatnosti, kao i izvođenje drugih radova ispod, iznad i pored elektroenergetskih objekata kojim se ometa i onemogućava obavljanje djelatnosti proizvodnje ili prijenosa ili distribucije električne energije ili se ugrožava rad i funkcioniranje elektroenergetskih objekata.
- (2) Vlasnici, korisnici i posjednici nekretnina koje se nalaze ispod, iznad i pored elektroenergetskih objekata ne smiju vršiti radove ili druge radnje kojima se ometa i onemogućava obavljanje djelatnosti iz stavka (1) ovog članka (proizvodnje ili prijenosa ili distribucije električne energije) ili se ugrožava rad i funkcioniranje elektroenergetskih objekata, bez prethodnog odobrenja elektroenergetskog subjekta, koji je vlasnik, odnosno korisnik elektroenergetskog objekta.
- (3) Ako je na nepropisnom rastojanju izgrađen objekt bez suglasnosti elektroenergetskog subjekta, isti je dužan, od mjerodavnog organa lokalne uprave, zahtijevati uklanjanje objekta.
- (4) U slučaju da mjerodavni organ lokalne uprave ne izvrši uklanjanje objekta iz stavka (3) ovog članka, elektroenergetski subjekt može pokrenuti tužbu kod mjerodavnog suda.

Članak 77.

Zabranjene aktivnosti u blizini elektroenergetskih objekata

Zabranjeno je zasađivanje drveća i drugog rastinja na zemljištu, iznad, ispod, u trasi ili na udaljenosti sa koje se može ugroziti sigurnost elektroenergetskih objekata, elektroenergetskih vodova, postrojenja i uređaja, kao i ljudski životi i imovina.

Članak 78.

Izgradnja proizvodnih objekata

- (1) Objekte i postrojenja za proizvodnju električne energije mogu graditi domaće i strane pravne i fizičke osobe pod uvjetima propisanim ovim i drugim zakonima.
- (2) Elektroenergetski objekti se grade sukladno Zakonu o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine

Federacije BiH", br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10) tehničkim i drugim propisima i propisima utvrđenim ovim zakonom.

- (3) Izgradnja novih i rekonstruiranje postojećih objekata za proizvodnju električne energije iz mjerodavnosti Federacije obuhvata:
  - 1) hidroenergetski objekti instalirane snage iznad 5 MW i za nekoliko hidroenergetskih objekata instalirane snage veće od po 2 MW, koji slijede jedan iza drugog na rastojanju od 2 km,
  - 2) termoelektreane i ostala postrojenja sa sagorijevanjem sa toplotnim izlazom od 50 MW_i i više,
  - 3) postrojenja za iskorištavanje pogsne snage vjetra instalirane snage od 2 MW i više,
  - 4) postrojenja za iskorištavanje energije sunca instalirane snage od 1 MW i više i
  - 5) ostale elektrane instalirane snage 5 MW i više.
- (4) Izgradnji proizvodnih elektroenergetskih objekata prethodi izdavanje Energetske dozvole utvrđene ovim zakonom.
- (5) Za proizvodne elektroenergetske objekte koji su u mjerodavnosti kantona Energetsku dozvolu izdaje Ministarstvo.
- (6) Za proizvodne elektroenergetske objekte iz stavka (3) a čija je instalirana snaga jednaka ili viša od 30 MW, Energetsku dozvolu izdaje Ministarstvo uz prethodnu pribavljenu suglasnost Vlade Federacije i Parlamenta Federacije.
- (7) Za proizvodne elektroenergetske objekte iz stavka (3) a čija je instalirana snaga manja od 30 MW, Energetsku dozvolu izdaje Ministarstvo uz prethodnu pribavljenu suglasnost Vlade Federacije.

Članak 79.

Izdavanje energetske dozvole

- (1) Na prijedlog Ministarstva, Vlada Federacije donosi uredbu kojom se uređuje i definira postupak, kriteriji, forma i sadržaj zahtjeva za izdavanje Energetske dozvole.
- (2) Propis iz stavka (1) ovog članka donosi Vlada Federacije u roku ne duljem od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Postupak izdavanja Energetske dozvole vrši se sukladno kriterijima koji su transparentni i nediskriminatorni.
- (4) Podnositelji zahtjeva za izdavanje Energetske dozvole će se u pisanoj formi obavijestiti o razlozima u slučaju odbijanja izdavanja dozvole.
- (5) Razlozi iz stavka (4) ovog članka moraju biti objektivni i nediskriminirajući, čvrsto utemeljeni i propisno potkrijepljeni.
- (6) Energetskom dozvolom se nositelju dozvole utvrđuje obveza da primjenjuje suvremene tehnologije u izgradnji i korištenju elektroenergetskog objekta.

Članak 80.

Javno nadmetanje

- (1) Javno nadmetanje za izgradnju novih proizvodnih objekata se pokreće u slučaju kada se putem izdavanja Energetskih dozvola ne može osigurati planirano realiziranje i dinamika predviđena Strateškim planom i programom razvitka i korištenja obnovljivih izvora energije (u daljnjem tekstu: OIE) u Federaciji i kada se javno nadmetanje utvrdi u izdatoj Energetskoj dozvoli.
- (2) Na prijedlog Ministarstva Vlada Federacije donosi propis kojim se definira i uređuje postupak javnog nadmetanja iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Odluke o odabiru investitora i dodjeli prava izgradnje donosi Vlada Federacije uz suglasnost Parlamenta Federacije.

Članak 81.

Rekonstruiranje elektroenergetskih objekata

- (1) Rekonstruiranje elektroenergetskih objekata i postrojenja vrši se sukladno Zakonu o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije Bosne i Hercegovine, tehničkim propisima i ovim zakonom, kao i zakonskom regulativom kantona.
- (2) Rekonstruiranjem elektroenergetskih objekata ne smatra se:
  - 1) zamjena strojeva i uređaja bez promjene snage i napona;
  - 2) zamjena vodiča nadzemnih vodova s vodičima istog presjeka ili za jedan presjek više poštujući tehničke propise;
  - 3) zamjena jednog ili više stubova ukoliko se novi stubovi postavljaju na lokaciji –mjestu stubova koji se mijenjaju;
  - 4) zamjena energetske kablova bez promjene naponske razine;
  - 5) izgradnja uređaja u postojeće objekte kojima se osigurava upravljanje, signalizacija, mjerenje i zaštita i
  - 6) izvođenje i drugih radova koje propisom utvrdi mjerodavno federalno ministarstvo.
- (3) Izvođenje radova iz stavka (2) ovog članka, kao i izrada priključka i mjernog mjesta na niskonaponsku mrežu, ne podliježu obvezi ishodovanja dozvola za gradnju.

XVII. PRIKLJUČENJE NA ELEKTRODISTRIBUCIJSKU MREŽU

Članak 82.

Priključak na mrežu, pristup mjernom mjestu i preuzimanje mjernog uređaja

- (1) Krajnji kupac/proizvođač može priključiti svoj objekat, uređaje ili trošila samo na temelju elektroenergetske suglasnosti koju, na podneseni zahtjev, izdaje mjerodavni Operator distribucijskog sustava, sukladno Općim uvjetima.
- (2) Krajnji kupac/proizvođač električne energije dužan je omogućiti ovlaštenim licima nesmetan pristup u svrhu ugradnje i blombiranja mjernih uređaja, očitavanja stanja mjerila, zamjene mjernih uređaja i opreme, te kontrolu mjernih uređaja i opreme.
- (3) Operator distribucijskog sustava može preuzeti u vlasništvo mjerne uređaje iz stavka (2) ovog članka, koja su u vlasništvu kupaca, a kada mu to postojeći krajnji kupac ponudi sukladno Općim uvjetima.
- (4) Ako postojeći krajnji kupac, koji je investirao u priključak i mjerno mjesto, ne želi prenijeti vlasništvo nad priključkom i pripadajućim mjernim mjestom Operatoru distribucijskog sustava, dužan je da:
  - 1) snosi troškove redovitog i investicijskog održavanja vlastitog priključka,
  - 2) snosi troškove održavanja i baždarenja mjernih uređaja,
  - 3) pisanim zahtjevom zatraži interveniranje za otklanjanje bilo kakvog kvara na priključku, te o osobnom trošku snosi otklanjanje kvarova.
- (5) Održavanje priključka iz stavka (4) ovog članka vrši Operator distribucijskog sustava.

Članak 83.

Naknade za priključenje na distribucijsku mrežu

- (1) Za priključenje novog objekta na distribucijsku mrežu ili povećanje priključne snage postojećeg objekta, krajnji kupac/proizvođač plaća Operatoru distribucijskog sustava naknadu za priključenje ili povećanje priključne snage postojećeg objekta.

- (2) Način za određivanje naknade za priključenje utvrđuje se Općim uvjetima i Metodologijom za izračunavanje naknada i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu koju donosi Regulatorna komisija.
- (3) Iznos naknada za priključenje prema metodologiji iz stavka (2) ovog članka utvrđuje Regulatorna komisija.
- (4) Pitanje uklapanja i priključka novog objekta na prijenosnu mrežu ili povećanje priključne snage postojećeg objekta krajnjeg kupca/ proizvođača priključenog na prijenosnu mrežu je u mjerodavnosti NOSBiH-a i kompanije Elektroprijenos BiH.
- (5) Krajnji kupac ima pravo zatražiti smanjenje ranije odobrene priključne snage, a Operator distribucijskog sustava mu to pravo može omogućiti bez plaćanja naknade sukladno odbredbama Općih uvjeta.

XVIII. IZDAVANJE DOZVOLA

A./ Dozvola za obavljanje djelatnosti – dozvola za rad

Članak 84.

- (1) Regulatorna komisija propisuje kriterije, uvjete i postupak za izdavanje dozvole za obavljanje elektroprivrednih djelatnosti iz članka 12. stavak (1) ovog zakona (u daljnjem tekstu: dozvola za rad).
- (2) Regulatorna komisija izdaje dozvolu za rad na temelju podnesenog zahtjeva i potrebne dokumentacije.
- (3) Nositelj dozvole za rad dužan je ispunjavati obveze utvrđene dozvolom za rad.

Članak 85.

- (1) Elektroenergetski subjekti koji obavljaju ili žele obavljati jednu ili više elektroprivrednih djelatnosti, kao i fizičke osobe koje obavljaju ili žele obavljati djelatnost proizvodnje električne energije obvezni su imati, odnosno, pribaviti dozvolu za rad.
- (2) Iznimno od odredbi iz stavka (1) ovog članka, obvezi pribavljanja dozvole za rad za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije, po skraćenom postupku kojeg propisuje Regulatorna komisija, podliježu fizičke osobe iz članka 12. stavak (3) ovog zakona koja su utemeljena sukladno Zakonu o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/09), i koja će tu djelatnost obavljati u statusu obrtnika, u objektima instalirane snage do 23 kW.
- (3) Iznimno od odredbi iz stavka (1) ovog članka, proizvodnja električne energije za vlastite potrebe iz članka 12. stavak (4) ovog zakona ne podliježe obvezi pribavljanja dozvole za rad za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije.

Članak 86.

- (1) Elektroenergetski subjekt koji se bavi jednom ili više elektroprivrednih djelatnosti iz članka 12. stavak (1) ovog zakona je nositelj dozvole za rad za svaku pojedinačnu djelatnost.
- (2) Nositelj dozvole za rad iz stavka (1) ovog članka može, aktom o utemeljenju ili ugovorom, prenijeti svoju dozvolu za rad na jedno ili više društava u njegovoj svojini, a koja se bave istom djelatnošću, o čemu je dužan, prethodno, putem zahtjeva zatražiti i pribaviti suglasnost Regulatorne komisije.
- (3) Ukoliko nosilac dozvole za rad iz stavka (1) ovog članka namjerava prenijeti svoju dozvolu na drugu pravnu osobu, dužan je podnijeti zahtjev za prijenos dozvole Regulatornoj komisiji.
- (4) Druga pravna osoba iz stavka (3) ovog članka je obvezna pribaviti dozvolu za rad ili suglasnost za prijenos od Regulatorne komisije.

- (5) Nositelj dozvole za rad iz stavka (1) ovog članka, koji ima zaključen ugovor o koncesiji, dozvolu za rad može prenijeti na drugu pravnu osobu iz stavka (4) ovog članka samo u slučaju da je prethodno riješeno pitanje prijenosa ugovora za tu koncesiju sukladno Zakonu o koncesijama.

Članak 87.

- (1) Dozvola za rad se izdaje pod uvjetima da elektroenergetski subjekt odnosno fizička osoba:
  - 1) raspolaže postrojenjima, uređajima i opremom, ispunjava tehničke, ekonomsko-financijske, sigurnosne, ekološke i druge uvjete, te svojim kapacitetom osigurava sigurnu opskrbu kupaca kvalitetnom električnom energijom;
  - 2) zapošljava stručno osposobljen kadar za obavljanje djelatnosti i
  - 3) ispunjava i druge propisane uvjete.
- (2) Regulatorna komisija izdaje, obnavlja, prenosi ili oduzima dozvole za rad sukladno procedurama propisanim posebnim aktima Regulatorne komisije, poštujući načela žurnosti postupka.
- (3) Regulatorna komisija prati i nadgleda izvršavanje odredbi i uvjeta iz izdatih dozvola za rad.
- (4) Dozvola za rad za proizvodnju izdaje se na razdoblje do 30 godina, dozvola za rad za distribuciju do 50 godina.
- (5) Nakon isteka roka iz stavka (4) ovog članka, ukoliko dozvola nije obnovljena ili prenesena ili objekt bude korišten u druge namjene, nositelj dozvole mora demontirati i ukloniti sve objekte i zemljište vratiti u prvobitno stanje sukladno uvjetima iz dozvole za rad.
- (6) Ukoliko imatelj dozvole ne postupi sukladno stavku (5) ovog članka dužan je osigurati sredstva ili osigurati jamstvo na iznos sredstava sa kojima će se izvršiti demontaža i uklanjanje svih objekata i zemljište vratiti u prvobitno stanje.
- (7) Visinu sredstava potrebnih za namjenu iz stavka (5) ovog članka, utvrđuje Ministarstvo.
- (8) U iznimnim slučajevima i ako je to u općem interesu Federacije, Vlada Federacije, na prijedlog Ministarstva, može nositelja dozvole osloboditi obveze iz stavka (5) ovog članka.
- (9) Uvjete pod kojima se nositelj dozvole oslobađa obveze iz stavka (5) ovog članka propisuje Ministarstvo.

Članak 88.

- (1) Zahtjev za izdavanje, obnovu, izmjenu, dopunu ili prijenos dozvole za rad podnosi se Regulatornoj komisiji.
- (2) Dozvolom se utvrđuje rok u kojem je imatelj dozvole za rad dužan započeti sa obavljanjem djelatnosti za koju je dozvola izdata.

B./ Prethodna suglasnost za izgradnju direktnog dalekovoda

Članak 89.

- (1) Izgradnja direktnog dalekovoda iz članka 52. ovog zakona, podliježe izdavanju prethodne suglasnosti za izgradnju koju izdaje Regulatorna komisija sukladno zakonu.
- (2) Prethodna suglasnost za izgradnju direktnog dalekovoda prethodi izdavanju odobrenja za građenje od mjerodavnog organa uprave.

Članak 90.

- (1) Uvjete i kriterije za izdavanje prethodne suglasnosti iz članka 89. stavak (1) ovog zakona donosi Regulatorna komisija.
- (2) Uvjeti i kriteriji iz stavka (1) ovog članka su objektivni, transparentni i nediskriminirajući.

C./ Dozvola za trgovinu i opskrba

Članak 91.

- (1) Dozvola za opskrbu i trgovinu električnom energijom izdaje se kao:
  - 1) Dozvola za opskrbu električnom energijom - Dozvola I. reda
  - 2) Dozvola za opskrbu električnom energijom - Dozvola II. reda.
- (2) Dozvola I. reda izdaje se podnositeljima zahtjeva, odnosno elektroenergetskim subjektima iz članka 12. stavak (2) ovog zakona, koji se utemeljuju sukladno Zakonu o gospodarskim društvima, za opskrbu nekvalificiranih kupaca i za opskrbu kvalificiranih kupaca putem javnog opskrbljivača.
- (3) Dozvola II. reda izdaje se podnositeljima zahtjeva, odnosno elektroenergetskim subjektima iz članka 12. stavak (2) ovog zakona, koji se utemeljuju sukladno Zakonu o gospodarskim društvima, a koji obavljaju djelatnost:
  - 1) proizvodnje električne energije i vrše prodaju električne energije,
  - 2) opskrbu kvalificiranih kupaca i trgovine električne energije na unutarnjem tržištu.
- (4) Nositelju Dozvole I. reda može se izdati i Dozvola II. reda uz uvjet da se pripadajuće djelatnosti vode računovodstveno odvojeno.
- (5) Dozvola II reda važi na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine.
- (6) Dozvole iz stavka (1) ovog članka izdaju se na razdoblje do pet godina.
- (7) Po isteku roka važenja dozvole iz stavka (6) ovog članka, na zahtjev nositelja dozvole, Regulatorna komisija može odobriti njeno produljenje.
- (8) Dozvola I. reda sadrži obveze u vezi:
  - 1) uredne opskrbe električnom energijom nekvalificiranih/tarifnih kupaca kao i kvalificiranih kupaca putem javnog opskrbljivača, uključujući i korisnike univerzalne usluge;
  - 2) ugovaranja isporuke električne energije standardne kvalitete;
  - 3) pridržavanja propisanih tarifa električne energije kupcima iz točke 1) ovog stavka i ekonomične kupovine električne energije;
  - 4) pružanja informacija Regulatornoj komisiji i
  - 5) stalnog poboljšanja funkcije maloprodaje električne energije.
- (9) Dozvola II reda sadrži obveze u vezi:
  - 1) informiranja Operatora distribucijskog sustava i NOS BiH-a o kupovini i prodaji električne energije;
  - 2) ugovaranja isporuke električne energije standardne kvalitete i
  - 3) pružanja informacija Regulatornoj komisiji i DERK-u.
- (10) Nositelj dozvole prvog i drugog reda je ovlašten da obustavi isporuku električne energije kupcima koji ne plaćaju svoje obveze povodom tih isporuka, izuzev kupaca obuhvaćenih Programom zaštite ugroženih kupaca, kao što je to određeno od strane Regulatorne komisije.

D./ Postupak za izdavanje dozvola

Članak 92.

- (1) Postupak izdavanja dozvola je javan i vodi se sukladno objektivnim i javnosti poznatim kriterijima na nediskriminirajući i transparentan način.
- (2) Prije izdavanja dozvola, Regulatorna komisija je dužna, o uvjetima propisanim u nacrtu dozvole, izvršiti konzultacije sa zainteresiranim stranama kroz proces javne rasprave.

- (3) Podnositelj zahtjeva mora biti informiran o razlozima za odbijanje izdavanja dozvole. Razlozi moraju biti objektivni, nediskriminirajući, čvrsto utemeljeni i propisno potkrijepljeni.

Članak 93.

- (1) U posebnim slučajevima kada je to od javnog interesa, Regulatorna komisija može mijenjati uvjete propisane dozvolom.
- (2) Regulatorna komisija je dužna, svojim aktom, propisati posebne slučajeve u kojima se mijenjaju uvjeti propisani dozvolom.
- (3) Prije donošenja odluke o promjeni uvjeta u dozvoli, Regulatorna komisija će uzeti u obzir njene učinke tj. koristi i nedostatke koje ta promjena može prouzrokovati po imatelja dozvole.
- (4) Regulatorna komisija može izmijeniti uvjete u dozvoli na temelju podnesenog zahtjeva imatelja dozvole ili na vlastitu inicijativu.

XIX. UPRAVNI NADZOR I INSPEKCIJA

Članak 94.

Upravni nadzor

- (1) Upravni nadzor obuhvata nadzor nad primjenom odredbi ovog zakona i drugih propisa, nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim zakonom, nadzor nad zakonitošću upravnih i drugih akata koje donose mjerodavni organi, kao i nadzor nad njihovim postupanjem obavlja Ministarstvo i Regulatorna komisija, svatko u okviru svojih mjerodavnosti, sukladno ovlaštenjima propisanim ovim zakonom, Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/05) i Zakonom o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99). Ovo ne isključuje i suradnju sa drugim mjerodavnim organima i organizacijama.

Članak 95.

Inspeksijski nadzor

- (1) Ovim zakonom uređuju se poslovi inspeksijskog nadzora nad izvršavanjem zakona i drugih propisa iz oblasti elektroenergetike koji se primjenjuju na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: inspeksijski nadzor)
- (2) Inspeksijski nadzor obuhvata nadzor nad primjenom ovog zakona, drugih propisa i općih akata, standarda, tehničkih normativa i normi kvalitete koje se odnose na projektiranje, građenje, odnosno rekonstruiranje, remont, održavanje i korištenje elektroenergetskih objekata, instalacija, postrojenja i opreme u tim objektima, kao i na kvalitetu isporuke električne energije.
- (3) Inspeksijski nadzor uključuje kontrolu izgradnje objekata, tehničke ispravnosti, pogonske sigurnosti elektroenergetskih objekata i postrojenja, sigurnosti ljudi u elektroenergetskim objektima, kao i uvid u tehničku i pogonsku dokumentaciju.
- (4) Poslovi inspeksijskog nadzora vrše se kod proizvođača opreme, izvođača radova i korisnika elektroenergetskih objekata, postrojenja i uređaja koji sa električnim instalacijama čine tehnološku cjelinu i namijenjeni su za proizvodnju, prijenos, distribuciju i korištenje električne energije (u daljnjem tekstu: elektroenergetski objekti i postrojenja).

Članak 96.

- (1) Poslovi inspeksijskog nadzora nad elektroenergetskim objektima i postrojenjima iz članka 98. ovog zakona vrše se prilikom planiranja, projektiranja, proizvodnje, izgradnje,

rekonstruiranja, remonta elektroenergetskih objekata i postrojenja, ugrađivanja električnih uređaja, instalacija i trošila i njihove uporabe.

- (2) Poslovi inspekcijskog nadzora obuhvataju kontrolu kvalitete električne energije, uporabe i održavanja elektroenergetskih postrojenja s ciljem ocjene njihove tehničke ispravnosti, pogonske spremnosti, sigurnosti pogona, pogonskog i drugog osoblja, racionalne uporabe električne energije i provođenja mjera ograničenja potrošnje električne energije.

Članak 97.

- (1) Poslove inspekcijskog nadzora iz članka 96. ovog zakona vrše Federalna uprava za inspekcijske poslove i kantonalni organi uprave mjerodavni za poslove inspekcijskog nadzora nad elektroenergetskim objektima i postrojenjima, sukladno ovom zakonu, Zakonu o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 69/05), odgovarajućim kantonalnim zakonima, Zakonu o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, a po postupku utvrđenom Zakonu o upravnom postupku
- (2) Poslove inspekcijskog nadzora iz mjerodavnosti Federacije, vrše Federalna uprava za inspekcijske poslove, Inspektorat tehničke inspekcije, odnosno federalni inspektori elektroenergetike (u daljnjem tekstu: federalni inspektor), a poslove iz mjerodavnosti kantonalnih organa uprave vrše kantonalne uprave za inspekcijske poslove, odnosno kantonalni inspektori elektroenergetike (u daljnjem tekstu: kantonalni inspektor).

Članak 98.

Mjerodavnosti u vršenju inspekcijskog nadzora

- (1) Federalni inspektor vrši poslove inspekcijskog nadzora nad:
- 1) elektroenergetskim objektima i postrojenjima za proizvodnju električne energije iz članka 78. stavak (3) ovog zakona,
  - 2) elektroenergetskim objektima i postrojenjima za prijenos i distribuciju električne energije napona 35 kV i višeg,
  - 3) elektroenergetskim objektima i postrojenjima napona 20 i 10 kV i nižeg, koja se nalaze u objektima koji im pripadaju po mjerodavnosti, a čiji je primarni napon 35 kV i viši,
  - 4) potrošačima električne energije snage 3,5 MVA i veće,
  - 5) tehničkim upravljanjem elektroenergetskim sustavom,
  - 6) korisnicima električne energije priključenim na prijenosnu mrežu.
- (2) Ostali elektroenergetski objekti i postrojenja, osim objekata i postrojenja iz stavka (1) ovog članka, smatraju se lokalnim elektroenergetskim objektima i postrojenjima, u smislu ovog zakona, i u mjerodavnosti su kantonalnog inspektora.

Članak 99.

- (1) Federalni i kantonalni inspektori imenuju se sukladno Zakonu o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 i 4/12).
- (2) Za federalnog ili kantonalnog inspektora elektroenergetike (u daljnjem tekstu: mjerodavni inspektor) može se postaviti osoba koja, pored uvjeta propisanih Zakonom o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine, ima završen fakultet, odnosno VII/1 stupanj stručne spreme ili visoko obrazovanje drugog ciklusa Bolonjskog sustava studija elektroenergetskog smjera, sa položenim stručnim ispitom i radnim iskustvom od najmanje tri godine na poslovima projektiranja, proizvodnje, ugradnje ili

eksploatiranja elektroenergetskih objekata i postrojenja, nakon položenog stručnog ispita.

Članak 100.

U vršenju inspekcijskog nadzora federalni inspektori ostvaruju suradnju sa kantonalnim inspektorima u pitanjima koja su od zajedničkog interesa za vršenje inspekcijskog nadzora nad elektroenergetskim objektima i postrojenjima i pružaju im stručnu pomoć.

Članak 101.

Dužnosti korisnika odnosno investitora elektroenergetskih objekata i postrojenja

- (1) Korisnik, odnosno investitor elektroenergetskih objekata i postrojenja dužan je u postupku pribavljanja rješenja o odobrenju za građenje objekata i postrojenja dostaviti projektnu dokumentaciju Ministarstvu ili kantonalnom organu uprave mjerodavnom za energiju koji, svojim aktom, utvrđuju usuglašenost dokumentacije sa ovim zakonom i drugim propisima.
- (2) Korisnik, odnosno investitor objekata i postrojenja dužan je u postupku remonta, saniranja i rekonstruiranja objekata i postrojenja iz članka 98. stavak (1) ovog zakona, u roku od 15 dana prije početka radova, obavijestiti federalni organ uprave mjerodavan za poslove elektroenergetske inspekcije o planiranim radovima, ugradnji novih, rekonstruiranju, promjeni namjene ili stavljanju trajno van pogona dijela ili cijelog objekta i postrojenja.
- (3) Obavijest iz stavka (2) ovog članka, između ostalog, treba obvezno da sadrži opis planiranih radova i temeljne tehničke karakteristike novih, odnosno, uzroka stavljanja van pogona cijelih ili dijelova postojećih objekata i postrojenja.
- (4) Za ostale lokalne elektroenergetske objekte i postrojenja, korisnik, odnosno investitor podnosi obavijest kantonalnom organu uprave mjerodavnom za poslove elektroenergetske inspekcije na način i u roku sedam dana prije početka radova.

Članak 102.

- (1) Korisnik, odnosno investitor elektroenergetskih objekata i postrojenja je dužan, prije podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za uporabu objekta i postrojenja, pisano obavijestiti mjerodavnog inspektora o završetku izgradnje.
- (2) Korisnik, odnosno investitor ne može otpočeti sa korištenjem objekta i postrojenja prije izvršenog tehničkog prijema i izdavanja rješenja o odobrenju za uporabu, sukladno zakonu.
- (3) Ako mjerodavni inspektor po izvršenom tehničkom prijemu utvrdi da izgrađeni objekt ili rekonstruirano postrojenje ne zadovoljava uvjete utvrđene zakonom, dužan je o tome obavijestiti organ mjerodavan za izdavanje odobrenja za uporabu.
- (4) Korisnik, investitor, odnosno subjekat koji uvozi ili stavlja u promet elektroenergetsku opremu, aparate i uređaje koji nisu proizvedeni na teritoriju Bosne i Hercegovine, a koji služe za potrebe elektroenergetskih objekata ili postrojenja, dužan je u roku od 15 dana od dana izvršenog carinjenja opreme, aparata i uređaja obavijestiti federalnog inspektora i staviti na uvid izvješće o izvršenoj kontroli kvalitete i dokaze da proizvod odgovara uvjetima međunarodnih standarda i tehničkih propisa koji se primjenjuju na teritoriju Federacije.
- (5) Ministar će donijeti uputstvo o načinu vršenja kontrole iz stavka (4) ovog članka.

Članak 103.

- (1) Redovan pregled elektroenergetskih objekata i postrojenja iz članka 98. stavak (1) ovog zakona vrši se najmanje jedanput u 12 mjeseci.
- (2) U slučaju oštećenja, havarije ili eksplozije elektroenergetskog objekta ili postrojenja i ako su zbog toga ugroženi ljudski životi i okoliš, ako prijeti ili je nastala veća materijalna šteta, korisnik, vlasnik, odnosno investitor elektroenergetskog objekta i postrojenja je dužan odmah, a najkasnije u roku od 12 sati od nastanka ovih okolnosti, obavijestiti organ uprave mjerodavan za poslove elektroenergetske inspekcije.

Članak 104.

Prava i dužnosti elektroenergetskog inspektora

- (1) U vršenju poslova inspeksijskog nadzora iz članka 98. ovog zakona mjerodavni inspektor je dužan naročito provjeriti:
  - 1) da li za elektroenergetsko postrojenje koje se gradi ili je izgrađeno i za opremu koja je ugrađena postoji tehnička dokumentacija i propisane isprave izdate od mjerodavnog organa, sukladno zakonu i drugim propisima,
  - 2) da li korisnik pravilno i sukladno tehničkim propisima i naputcima za rad i rukovanje upotrebljuje i održava, u pogonski ispravnom i sigurnom stanju, elektroenergetsko postrojenje i tehničku dokumentaciju postrojenja,
  - 3) da li osobe koje se bave projektiranjem, izgradnjom, rukovanjem i održavanjem elektroenergetskih postrojenja imaju propisanu stručnu spremu, osposobljenost i položen stručni ispit,
  - 4) da li se uredno vode propisane evidencije o radu elektroenergetskog postrojenja i da li se redovito ovjeravaju od strane odgovornog radnika,
  - 5) da li se pravilno provode tehničke mjere za obustave i ograničenja u isporuci električne energije i osiguranju kvalitete isporučene električne energije,
  - 6) da li se elektroenergetska postrojenja, energija i energenti za pogon postrojenja koriste sukladno propisima i standardima.

Članak 105.

Prava elektroenergetskog inspektora

- (1) Mjerodavni inspektor ima pravo u vršenju poslova inspeksijskog nadzora rješenjem narediti korisniku elektroenergetskog postrojenja da izvrši odgovarajuća ispitivanja od strane ovlaštene, neovisne stručne organizacije u svrhu utvrđivanja tehničke ispravnosti, uzroka oštećenja ili havarije postrojenja, u slučajevima kada se to pregledom na licu mjesta ne može utvrditi.
- (2) U roku od tri dana od dana pribavljanja rezultata iz stavka (1) ovog članka korisnik postrojenja je dužan da o istim obavijesti organ uprave mjerodavan za poslove elektroenergetske inspekcije.
- (3) Korisnik postrojenja je dužan snositi troškove ispitivanja iz stavka (1) ovog članka.

Članak 106.

- (1) Radi otklanjanja utvrđenih nedostataka i nepravilnosti mjerodavni inspektor će rješenjem narediti mjere koje se moraju poduzeti u određenom roku i odrediti rok u kojem se, o otklanjanju istih, mora obavijestiti organ uprave mjerodavan za poslove elektroenergetske inspekcije.
- (2) Protiv rješenja iz stavka (1) ovog članka, koje je donio mjerodavni inspektor, može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana prijema rješenja Ministarstvu ili kantonalnom organu uprave mjerodavnom za energiju.

Članak 107.

Prava i dužnosti u pogledu izricanja mjera

- (1) Mjerodavni inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti sljedeće mjere:
  - 1) Obustavu izgradnje elektroenergetskih objekata i postrojenja u slučajevima:
    1. ako se radovi ne izvode prema odobroj projektnoj dokumentaciji, tehničkim propisima, standardima i normativima što može dovesti u pitanje sigurnost postrojenja, živote ljudi i prouzrokovati veće materijalne štete,
    2. ako u određenom roku nisu otklonjene utvrđene nepravilnosti i nedostaci,
  - 2) Zabranu uporabe ili korištenja elektroenergetskih objekata i postrojenja ako njihov rad ili uporaba dovodi ili može dovesti u opasnost život ili zdravlje ljudi, ili ako njihov rad može prouzrokovati veće materijalne štete ili ometati pravilan rad drugih postrojenja i sustava,
  - 3) Zabranu izvođenja radova i uporabu nepropisno izvedenih objekata u blizini, pored, iznad ili ispod elektroenergetskog objekta i postrojenja čijim izvođenjem ili uporabom se ugrožava njihov pravilan rad ili dovodi u opasnost život i zdravlje ljudi, ili ako to može prouzrokovati materijalnu štetu većeg obima.
- (2) U slučajevima iz stavka (1) ovog članka žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

XX. KAZNE NE ODREDBE

Članak 108.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj elektroenergetski subjekt:
  - 1) ako Regulatornoj komisiji ne dostavi zatražene podatke i informacije (članak 38.);
  - 2) ako neutemeljeno odbija izdavanje elektroenergetske suglasnosti ili priključenje novog kupca (članak 61. stavak (2) točka 2));
  - 3) ako neutemeljeno obustavi kupcu isporuku električne energije (članak 61. stavak (2) točka 6));
  - 4) ako gradi i priključuje objekte u elektroenergetski sustav Federacije koji nisu sukladni propisima i utvrđenim standardima (članak 72.);
  - 5) ako kao imatelj dozvole ne ispunjava obveze utvrđene dozvolom (članak 84. stavak (3));
  - 6) ako otpočne rad i izgradnju bez dozvole propisane čl. 85.-90. ovog zakona i
  - 7) ako vrši opskrbu ili se bavi trgovinom električne energije bez dozvole propisane člankom 91. ovog zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u društvu novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.

Članak 109.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se pravna osoba za prekršaj:
  - 1) ako neovlašteno preuzima električnu energiju prepravljajući električne uređaje, mjerne uređaje i instalacije, bez odobrenja Operatora distribucijskog sustava, te ometa i onemogućava ovlaštene osobe u obavljanju elektroprivredne djelatnosti (članak 70.);
  - 2) ako njegovi objekti nisu usuglašeni sa propisima i standardima i ako ugrožavaju elektroenergetski sustav (članak 72.);

- 3) ako na svojoj nekretnini onemogućiti pristup i održavanje elektroenergetskih objekata (članak 74. stavak (2));
  - 4) ako troši električnu energiju bez ili mimo mjernih uređaja i ako onemogućiti pregled svog objekta (članak 82.);
  - 5) ako bez odobrenja elektroprivrednog društva priključi svoj objekt na elektroenergetski sustav (članak 82. stavak (1));
  - 6) ako vrši zasađivanje drveća i drugog rastinja na zemljištu iznad, ispod, u trasi ili na udaljenosti sa koje se može ugroziti sigurnost elektroenergetskih objekata, elektroenergetskih vodova, postrojenja i uređaja, kao i ljudski životi i imovina (čl. 77. i 107. stavak (1) točka 2)) i
  - 7) ako gradi objekte koji nisu u funkciji obavljanja elektroprivrednih djelatnosti, kao i izvodi druge radove ispod, iznad i pored elektroenergetskih objekata kojim se ometa i onemogućava obavljanje djelatnosti proizvodnje ili prijenosa ili distribucije električne energije ili se ugrožava rad i funkcioniranje elektroenergetskih objekata (čl. 76. stavak (1) i 107. stavak (1) točka 3))
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u društvu novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.

Članak 110.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se osoba za prekršaj:
- 1) ako neovlašteno preuzima električnu energiju, prepravljajući električne uređaje, mjerne uređaje i instalacije, bez odobrenja Operatora distribucijskog sustava, te ometa i onemogućava ovlaštene osobe u obavljanju elektroprivredne djelatnosti (članak 70.);
  - 2) ako na svojoj nekretnini onemogućiti pristup i održavanje elektroenergetskih objekata (članak 74. stavak (2));
  - 3) ako bez odobrenja elektroprivrednog društva priključi svoj objekt na elektroenergetski sustav (članak 82. stavak (1));
  - 4) ako troši električnu energiju bez ili mimo mjernih uređaja i ako onemogućiti pristup mjernom uređaju (članak 82.) i
  - 5) ako vrši zasađivanje drveća i drugog rastinja na zemljištu iznad, ispod, u trasi ili na udaljenosti sa koje se može ugroziti sigurnost elektroenergetskih objekata, elektroenergetskih vodova, postrojenja i uređaja, kao i ljudski životi i imovina (čl. 77. i 107. stavak (1) točka 2));
  - 6) ako gradi objekte koji nisu u funkciji obavljanja elektroprivrednih djelatnosti, kao i izvodi druge radove ispod, iznad i pored elektroenergetskih objekata kojim se ometa i onemogućava obavljanje djelatnosti proizvodnje ili prijenosa ili distribucije električne energije ili se ugrožava rad i funkcioniranje elektroenergetskih objekata (članak 76. stavak (1) i 107. stavak (1) točka 3)) i
  - 7) za neovlašten ulazak ili pristup elektroenergetskim objektima, postrojenjima ili električnim vodovima koji su vidno označeni znacima zabrane ulaska, pristupa ili opasnosti (članak 69.)

Članak 111.

- (1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se elektroenergetski subjekt ili druga pravna osoba za prekršaj:

- 1) ako ne obavijesti mjerodavnog inspektora o oštećenjima, havarijama ili eksplozijama elektroenergetskog objekta i postrojenja (članak 103.);
  - 2) ako ne postupi po naređenju mjerodavnog inspektora da izvrši odgovarajuća ispitivanja (članak 105.);
  - 3) ako nastavi sa radom ili uporabom elektroenergetskog objekta i postrojenja suprotno naređenju mjerodavnog inspektora (članak 107. stavak (1) točka 1) alineja 1. i toč. 2) i 3)).
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u elektroenergetskom subjektu ili drugoj pravnoj osobi novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.
- (3) Zaštitna mjera zatvaranja elektroenergetskog objekta ili postrojenja u trajanju od tri mjeseca do godinu dana izreći će se elektroenergetskom subjektu ili drugoj pravnoj osobi:
- 1) ako ne obavijesti mjerodavnog inspektora o oštećenjima, havarijama ili eksplozijama elektroenergetskog objekta i postrojenja (članak 103.);
  - 2) ako ne postupi po naređenju mjerodavnog inspektora da izvrši odgovarajuća ispitivanja (članak 105.);
  - 3) ako nastavi sa radom ili uporabom elektroenergetskog objekta i postrojenja suprotno naređenju mjerodavnog inspektora (članak 107. stavak (1) točka 1) alineja 1. i toč. 2) i 3)).

Članak 112.

- (1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se elektroenergetski subjekt, druga pravna osoba ili nositelj radnje, za prekršaj:
- 1) ako ne postupi sukladno članku 101. stavak (1) ovog zakona,
  - 2) ako ne obavijesti mjerodavnog inspektora o namjeranim radovima na remontu, rekonstrukciji ili stavljanju van pogona elektroenergetskog objekta i postrojenja (članak 101. stavak (2)),
  - 3) ako pisano ne obavijesti mjerodavnog inspektora o završetku izgradnje elektroenergetskog objekta ili postrojenja ili ako počne sa korištenjem elektroenergetskog objekta ili postrojenja prije izvršenog tehničkog prijama odnosno izdavanja rješenja o odobrenju za uporabu (članak 102. st.(1) i (2)),
  - 4) ako pisano ne obavijesti mjerodavnog inspektora i ne dostavi izvješće o kontroli kvalitete (članak 102. stavak (4)),
  - 5) ako ne posjeduje tehničku dokumentaciju (članak 104. stavak (1) točka 1)),
  - 6) ako se ne pridržava tehničkih propisa, standarda i drugih akata u radu, održavanju i rukovanju elektroenergetskim objektima i postrojenjima ili neuredno vodi evidencije o radu elektroenergetskog postrojenja (članak 104. stavak (1) toč. 2), 4) i 6)),
  - 7) ako ne otkloni nedostatke ili nepravilnosti na elektroenergetskom objektu i postrojenju, prema rješenju mjerodavnog inspektora, ili u određenom roku ne obavijesti mjerodavni organ elektroenergetske inspekcije o otklanjanju utvrđenih nedostataka ili nepravilnosti (čl. 106. i 107. stavak (1) točka 1) alineja 2.).
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se odgovorna osoba u elektroenergetskom subjektu ili drugoj pravnoj osobi, kao i drugi pojedinac novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.000,00 KM.
- (3) Zaštitna mjera zatvaranja elektroenergetskog objekta ili postrojenja u trajanju od tri mjeseca do jedne godine izreći će se elektroenergetskom subjektu, drugoj pravnoj osobi ili imatelju radnje:

- 1) ako se ne pridržava tehničkih propisa, standarda i drugih akata u radu, održavanju i rukovanju elektroenergetskim objektima i postrojenjima (članak 104. stavak (1) toč. 2) i 6)),
- 2) ako ne otkloni nedostatke ili nepravilnosti na elektroenergetskom objektu i postrojenju, prema rješenju mjero-davnog inspektora, ili u određenom roku ne obavijesti mjerodavni organ elektroenergetske inspekcije o otklanja-nju utvrđenih nedostataka ili nepravilnosti (čl. 106. i 107. stavak (1) točka 1) alineja 2.).
- (3) Regulatorna komisija je dužna uskladiti odredbe Statuta sa odredbama ovog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (4) Regulatorna komisija je dužna uskladiti svoj rad i akta sa odredbama ovog zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 116.

- (1) Do donošenja podzakonskih propisa na temelju ovog zakona primjenjuju se važeći podzakonski propisi.
- (2) Do donošenja Metodologije za utvrđivanje naknada, rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu, te utvrđivanje iznosa naknada za priključenje ili povećanje priključne snage, primjenjivat će se važeći pravilnici o priključcima koje je odobrila Regulatorna komisija.
- (3) Podzakonski akti iz stavka (2) ovog članka, će se uskladiti s ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (4) Podzakonski akti koji proističu iz odredbi ovog zakona će se donijeti najdalje u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (5) Zahtjevi koji su primljeni do stupanja na snagu ovog zakona rješavat će se po odredbama propisa koji su važili u vrijeme podnošenja zahtjeva, ukoliko je to za podnosioca zahtjeva povoljnije.
- (6) Sukladno Odluci Visokog predstavnika od 18. rujna 2009. godine, kojom je donešen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o električnoj energiji ("Službene novine Federacije BiH", broj 61/09) a koji je donio Parlament Federacije ("Službene novine Federacije BiH", broj 83/11), JP Elektroprivreda BiH će nastaviti opskrbljivati Brčko Distrikt do vremena kada to prestanu zahtijevati uvjeti tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini.
- (7) Sukladno razvitku tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini, postojeća elektroprivredna društva u Federaciji će nastaviti sa proizvodnjom električne energije za nekvalificirane kupce i opskrbom nekvalificiranih kupaca, a sve u okviru vršenja obveze javne usluge.
- (8) U okviru vršenja obveze javne usluge postojeća elektroprivredna društva u Federaciji će obavljati djelatnost distribucije električne energije.
- (9) Ovlaštenja po temelju državnog kapitala u postojećim elektroprivrednim društvima, i u društvima koja nastanu nakon prestrukturiranja elektroenergetskog sektora, vršit će Ministarstvo.
- (10) Ministar će, u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti pravilnik o pregledu i usklađenosti projektne dokumentacije sukladno članku 101. stavak (1) ovog zakona.
- (11) Ministar će, u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti pravilnik o uvjetima koje u pogledu kadrova, tehničke opremljenosti moraju ispunjavati gospodarska društva i druge pravne osobe koje vrše montažu, remont, reviziju i ispitivanja elektroenergetskih postrojenja i instalacija.
- (12) Ministar će, u roku od pet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti pravilnik o utvrđivanju ispunjavanja uvjeta za obavljanje periodičnih pregleda, mjerenja i ispitivanja na elektroenergetskim postrojenjima, električnim uređajima, električnim instalacijama i izdavanju isprava
- (13) Ministar će, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti pravilnik o uvjetima i načinu polaganja stručnih ispita za radnike koji rade na rukovanju i održavanju elektroenergetskih postrojenja, instalacija i uređaja koja su u funkciji proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije.

XXI. IZVJEŠTAVANJE O SIGURNOSTI OPSKRBE

Članak 113.

Sigurnost opskrbe

- (1) Godišnje izvješće o sigurnosti opskrbe električnom energijom i očekivanoj potrošnji priprema Ministarstvo i dostavlja Vladi Federacije do 30-tog lipnja tekuće godine za prethodnu godinu.
- (2) Izvješće iz stavka (1) ovog članka sadrži:
  - 1) radnu (pogonsku) sigurnost distribucijskih sustava za električnu energiju;
  - 2) opis (pregled) implementiranih restriktivskih mjera koje su poduzete sukladno članku 65. ovog zakona;
  - 3) prognozu bilance proizvodnje i potrošnje za razdoblje od tri i deset godina;
  - 4) očekivane uvjete sigurnosti opskrbe u naredne tri i deset godina;
  - 5) primjenjena načela u upravljanju zagašenjem u distribucijskim sustavima sukladno međunarodnim propisima;
  - 6) očekivani razvitak proizvodnje, opskrbe i potrošnje uzimajući u obzir mjere upravljanja potrošnjom i lokalne, nacionalne i europske ciljeve u smislu održivog razvitka.
  - 7) Izvješće iz stavka (1) ovog članka objavljuje se na web stranici Ministarstva.

XXII. PRESTRUKTURIRANJE ELEKTROENERGETSKOG SEKTORA

Članak 114.

Program prestrukturiranja elektroenergetskog sektora

- (1) Prestrukturiranje postojećih elektroprivrednih poduzeća izvršit će se sukladno Programu o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u Federaciji a na temelju važećih propisa, uz suglasnost Parlamenta Federacije.
- (2) Program o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u Federaciji, na prijedlog Ministarstva, donosi Vlada Federacije u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Privatizacija elektroprivrednih poduzeća može se vršiti samo sukladno posebnim zakonom.

XXIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 115.

Prijelazne i završne odredbe

- (1) Regulatorna komisija za električnu energiju utemeljena Zakonom o električnoj energiji ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/02, 24/05, 38/05, 61/09 i 83/11) nastavlja sa radom prema odredbama ovog zakona.
- (2) Članovi Regulatorne komisije imenovani sukladno ranijim Zakonom o električnoj energiji ("Službene novine Federacije BiH" broj 41/02, 24/05, 38/05, 61/09 i 83/11), nastavit će sa obavljanjem svoje funkcije do isteka dodjeljenog mandata.

Članak 117.

- (1) Danom stupanja na snagu ovog zakona, na teritoriju Federacije prestaje primjena Zakona o električnoj energiji ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/02 i 38/05).
- (2) Danom stupanja na snagu ovog zakona, na teritoriju Federacije prestaje primjena Zakona o elektroenergetskoj inspekciji ("Službene novine Federacije BiH", broj 8/02).

Članak 118.

- (1) Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Radoje Vidović, v. r.

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Fehim Škaljić, v. r.

На основу члана IV.Б.7. а)(IV) Устава Федерације Босне и Херцеговине, доносим

УКАЗ
О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЕЛЕКТРИЧНОЈ
ЕНЕРГИЈИ У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ

Проглашава се Закон о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине који је донио Парламент Федерације БиХ на сједници Представничког дома од 02.07.2013. године и на сједници Дома народа од 25.07.2013. године.

Број 01-02-775-02/13
12. августа 2013. године
Сарајево

Предсједник
Живко Будимир, с. р.

ЗАКОН
О ЕЛЕКТРИЧНОЈ ЕНЕРГИЈИ У ФЕДЕРАЦИЈИ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Опште одредбе

- (1) Овим Законом уређује се функционисање електроенергетског сектора, електропривредне дјелатности, развој тржишта електричне енергије, регулисање тржишта, општи услови за испоруку електричне енергије, планирање и развој, изградња, реконструкција и одржавање електроенергетских објеката, надзор над провођењем закона и друга питања од значаја за обављање електропривредне дјелатности у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација).
- (2) Пренос електричне енергије, активности везане за пренос, међународна трговина, управљање, вођење електроенергетског система, балансно тржиште и тржиште помоћних услуга нису регулисани овим законом.

II. ЦИЉЕВИ

Члан 2.

Циљеви

- (1) Овим Законом као правним оквиром се стварају услови за развој тржишта електричне енергије.
- (2) Узимајући у обзир одредбу става (1) овог члана, циљеви овог Закона су:
  - 1) обезбјеђење континуираног, сигурног и квалитетног снабдијевања купаца електричном енергијом;

- 2) подстицај развоја у области електроенергетике и диверсификација извора електричне енергије;
- 3) подстицај за домаћа и страна улагања;
- 4) укључивање у међународно тржиште електричне енергије, путем јединственог тржишта електричне енергије у Босни и Херцеговини;
- 5) економично и рационално кориштење електричне енергије;
- 6) енергетска ефикасност;
- 7) увођење конкуренције, транспарентности и спречавање нежељених ефеката монопола;
- 8) заштита околине у складу са прописима и домаћим и међународним стандардима;
- 9) заштита интереса корисника система и
- 10) кориштење обновљивих извора енергије.

III. ДЕФИНИЦИЈЕ И ПОЈМОВИ

Члан 3.

Дефиниције

Изрази употребљени у овом закону имају слиједећа значења:

- 1) "Директни вод" означава далековод који повезује изоловано мјесто производње са изолованим купцем или далековод који повезује произвођача електричне енергије и добављача електричне енергије ради директног снабдијевања њихових властитих објеката, подружница и квалификованих купаца.
- 2) "Дистрибуција" значи развођење електричне енергије путем средњенапонске и нисконапонске дистрибутивне мреже са циљем испоруке купцима, али не укључује снабдијевање.
- 3) "Дистрибуирана производња" значи производњу електричне енергије у објектима за производњу електричне енергије прикљученим на дистрибутивни систем.
- 4) "Дозвола за рад (лиценца)" значи овлаштење надлежног органа за обављање одређене електропривредне дјелатности.
- 5) "Електроенергетски субјект" значи правно лице које је основано у складу са Законом о привредним друштвима и обавља најмање једну од сљедећих дјелатности: производња, пренос, дистрибуција, снабдијевање или трговина електричне енергије.
- 6) "Енергетска дозвола" значи управни акт који издаје Федерално министарство енергије, рударства и индустрије (у даљем тексту: Министарство) инвеститору у поступку прикупљања потребних дозвола за изградњу производног електроенергетског објекта.
- 7) "Енергетска ефикасност/управљање потражњом" значи цјеловит или интегрални приступ, са циљем утицаја на количину и временски распоред потрошње електричне енергије ради смањења потрошње примарне енергије и вршних оптерећења, давањем предности улагањима у мјере за енергетску ефикасност у или друге мјере, као што су уговори о снабдијевању са прекидима, умјесто на улагања у повећање производних капацитета, уколико прве представљају најефикаснију и најеконичнију могућност, узимајући у обзир позитиван утицај смањења потрошње енергије на околину, као и сигурност снабдијевања и аспект трошкова дистрибуције који су с тим повезани, а